Of all the earthly music that which reaches farthest into heaven is the beating of a truly loving heart.
—W. H. Beecher.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903
Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

One of the Godlike things of this world is the veneration done to human worth by the hearts of men.
—Carlyle.

No. 18—Vol. LV. Friday, 10th May, 1957 REGISTERED AT THE G P O AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

SOUTH AFRICAN LIBRARY 15 MAY 1957

NEHRU TELLS ASIAN JURISTS OF DUTIES FACING AFRICAN & ASIAN COUNTRIES

ADDRESSING the Asian Legal Consultative Committee Mr. Nehru asked the jurists of Asia whether any nation had a right in international law or moral law to poison the earth's atmosphere through test explosions of nuclear weapons.

Mr. Nehru also suggested to jurists that they could usefully consider whether modern versions of old "holy alliance" and concepts of cold war were in keeping with international law whose purpose after all should be to settle problems and disputes by methods other than war.

He reiterated his conviction that only through "Panchsheel" (five principles of co-existence) could the nations of the world establish healthy international relationships. He emphasised that international law had developed so far against the background of the old concept of a European family of nations which had in the last century or two dominated Asia and Africa. Therefore, it had really not had an international character. Now that many countries of Asia and Africa had become free, that concept of international law needed to be varied or made broader.

International Law Concept

"I suppose that applies to political and economic aspects. Politics or economics of countries of Asia and Africa were largely governed from the European concept of metropolitan Powers. Naturally, we do not accept that political concept now, and even in regard to economic theory our countries are beginning to think on our own lines."

The United Nations, Mr. Nehru said, was supposed to be an international organisation, inclusive of all independent nations of the world. "There is a tendency to consider the United Nations as something less than that," he said.

Mr. Nehru added that nations of Asia and Africa did not want in any sense to function separately from the rest of the world. Nevertheless, it was a fact that in many matters, including matters connected with international law, Asian and African countries did not come into the picture at all in the past.

"I do not know very much about international law," Mr. Nehru said, "but I have a vague recollection that connected with this idea of international law at various times in Europe were concepts like 'holy alliance' in Europe—certain number of countries for various reasons binding themselves together against other countries or other forces which did not fit in with their thinking. That, of course, comes up against the very concept of internationalism.

"Today we see certain tendencies and something more than tendencies of a revival of holy alliances, though they are not called by that name, in a certain group or groups of nations functioning more or less on the basis of the 19th-century holy alliance, considering themselves more or less the centre of the world in which other countries should fit.

"That may have some justification from some points of view, but it does put other countries in an odd and embarrassing position—either one joins the 'holy alliance' which is backed by military pacts (Continued on page 205)

GHANA WANTED TO GIVE APARTHEIDERS BLUE EYE

ACCRA.

THE refusal of the South African Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom, to attend the London Commonwealth Prime Ministers' Conference in person has caused great disappointment in Ghana official circles.

A Ghana Government spokesman said: "We had planned to start the battle to free our brothers in South Africa at the conference."

He said that the Ghana Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, might make a policy statement at the London conference on the apartheid issue, and added that Dr. Nkrumah would have liked Mr. Strijdom to be present.

The spokesman said Dr. Nkrumah might also have liked to have had informal discussions with the South African Prime Minister about the controversial apartheid question.

Meanwhile, some Ghana officials are advocating a "direct propaganda and a moral battle" with South Africa to show "our resentment" of the South African racial segregation policies.
—Sapa-Associated Press.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION

FRIDAY, 10TH MAY, 1957

Apartheiders On The Run

IT was announced from Capetown last week that a number of mixed organisations in the Cape which felt threatened by the Native Laws Amendment Bill had decided to form themselves into a front to protect themselves against efforts to destroy the good work they are doing. This is an heartening sign of the times. Pietermaritzburg followed this with a decision to set up a committee to ensure that those threatened by the new decree were assured of the support of all who oppose Verwoerdism. These are very important developments and give us cause to feel that the future no longer belongs to the Nationalist Party, but to the men and women on both sides of the colour line who love liberty.

In the final reckoning the only force which now remains to rid South Africa of the scourge of apartheid is the united will of the White and non-White democrats. If these stand together in good times and bad; if these defend together each and every one of their side attacked by the men of apartheid, nothing that the Nationalists can muster has any chance of standing in the way of the forces on the side of democracy.

Past Zenith

The only language apartheid, now past the zenith of its power, can understand, is the irresistible pressure by both Black and White democrats in opposition to apartheid's wickedness.

But in assessing this opposition people must be clear in their minds about one or two things. The response of the English-speaking to the fate of the Union Jack and the progressive repudiation of the compact by which certain rights were guaranteed to them as Europeans suggests that a good many of them seem in mood to surrender to apartheid (because it promises them White superiority of some sort) rather than join forces with the non-Europeans in the fight against race oppression. As a result of this there is the greatest need for clarity on the two-fold character of the struggle. Opposition organised can be a movement of moral protest or of political protest.

Moral Protest

A movement of political protest alone would not draw to its banner very many men and women who, otherwise, would be ready to take a firm stand against apartheid. To ensure maximum reinforcement, then, it is of the greatest importance that emphasis should be on the need to create a front of moral protest. This would not only be tactically wise; it would be realistic. The Native Laws Amendment Bill creates a situation where it can be said that we have legislation which is devoid of moral content. When a law goes to these extremes the citizen is no longer morally bound to obey it; it becomes his duty to himself and his fellowmen to obey his conscience. Dr. Verwoerd has brought a very large number of people on both sides of the colour line to this pass.

It is the duty of those at the head of the fight against race oppression, then, to ensure that in the front which is now taking form and which will have to come into being quickly, people must be quite clear in their minds that they are no longer engaged in just a political fight—but that they are defending moral values without which no society can exist in the long run.

Nazi Arrogance

The Naziboeties have arrogated to themselves the sole and exclusive right to be the keepers of everybody else's conscience. This arrogance is utterly revolting to any decent man and woman. It cannot be allowed to last one minute longer, if we can help it. Fortunately for us, the time has now come when we must rid our country of it once and for all time. And there is no power anywhere on the horizon which can destroy this arrogance more effectively and more decisively than the united power of the democrats from both sides of the colour line.

The real significance of the Capetown and Pietermaritzburg resolutions, then, lies in the prospect they hold out of being an idea which might, with co-ordination, develop into a nation-wide movement of moral protest and dedication to whatever the fight for human decency and liberty demand.

In other words apartheid's arrogance has at last set in motion a series of events which are provoking from the threatened a response which will surely destroy apartheid. Men who love justice everywhere must do all in their power to help apartheid to destroy itself; to reinforce this trend.

On The Run

The men of apartheid are on the run. They know they are past the highest point of their strength and influence. The Africans of Alexandra Township defied Schoeman to do what he liked if he thought he could frighten them into discontinuing the boycott on his own terms. They won. The Nationalist camp is beginning to split; they are quarrelling among themselves. Theo Wassenaar, precisely one of the men responsible for putting South Africa in the mess in which she finds herself today, is forming a new political party to oppose his erstwhile comrades in folly. A growing section of Afrikaner intellectualist opinion is openly in revolt against Verwoerdism. The investing world no longer sends funds to this country. All in all, apartheid has meant ruin for most people. The Prime Minister knows it; so does Verwoerd and the gang of men and women who thought they could dictate terms for all in this country for the longest time possible. Now is the time when their whole conspiracy against democracy must come to a speedy end. The power to do that lies in the hands of men and women on both sides of the colour line who passed the Capetown and Pietermaritzburg resolutions. Let other cities follow suit. Victory is beginning to be in sight.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

How Partnership Principle Affects Life In Rhodesian Federation

PEOPLE think that because there is "self-government" in the Rhodesia's and Nyasaland that all is well and there is no colour-bar "but this is not true and the position in Rhodesia is more insidious than in the Union of South Africa," declared Mrs. Grace Coleman in London. Mrs. Coleman, creator of the Little Theatre of Bulawayo, Southern Rhodesia, was speaking at Dick Sheppard House at a meeting chaired by Sybil Morrison

African's Land

"Do not forget Southern Rhodesia," she said, and do not think "everything in the garden is lovely. Those who are interested ought to watch Sir Roy Welensky (Prime Minister of Rhodesia and Nyasaland) he is a very dangerous person..."

"The African in Southern Rhodesia is a very unhappy person and a very tragic figure," she said. "His position is a very unhappy one.

"He is a man without anchorage. We have taken his land. Taking the land from an African is a very serious thing. It is not bought acre It is his life. He is attached to it."

She described the effects including delinquency of the white man's actions. The African there, she said, "is a man with nothing to hold and grip him. We have taken away from him the things that counted in his life: his morality, his land, his religion."

Describing the Southern Rhodesian colour-bar she said that in Bulawayo "there is no theatre, no hall, no restaurant (the educated African) can enter."

Africans there cannot legally join a trade union, although there is legislation pending to allow him to join a European trade union, in which the African fears his voice will not be heard.

Colour Bar

The coloureds keep aloof from the Africans as the whites do from both groups. "So long as we have a calour-bar it is insincere to talk about 'partnership,'" she declared.

The Roman Catholics have no colour-bar, she said, and conditions in the Anglican Church are greatly improved under a new Bishop, but even there "no African would be allowed to go to communion with a European."

Mrs Coleman reported "there are thousands of Africans in Rhodesia wearing Gandhi's bandge and when there was a railway strike it commenced with non-violent resistance until the police commenced breaking it up and attacking the strikers."

It is possible that "serious trouble" may start in the Copper Belt—the copper mines are owned by U.S. capitalists—and in Nayasaland the African is becoming very bitter and may soon be ready for violence, she warned.

These were conditions under Federation

Liberal Party Want New Constitution

THE calling of a national convention of all sections of the South African people to establish a new constitutional structure for this country is to become a cardinal point of the South African Liberal Party's policy.

This was announced in East London by Mr. Patrick Duncan, national organiser of the Liberal Party, in an interview with the "Daily Dispatch."

Mr. Duncan is touring the Eastern Province to renew contacts with Liberal Party committees and members. He arrived from the Free State on Thursday and left for Grahamstown and Port Elizabeth early this week.

Mr. Duncan said the national executive committee was now engaged on the final drafting of a constitutional memorandum which would be published in a few weeks time.

"The memorandum will announce the intention of the Liberal Party; as a cardinal point of its policy, to call a national convention representing all sections of the community," he said.

"The purpose of this convention will be to entrench individual and regional rights so firmly as to put them beyond the powers of a chance parliamentary majority. The memorandum will propose a new constitution for South Africa based on parliamentary democracy as it is understood and practised in the rest of the world."

"Although the party is only four years old, its membership has increased by a large percentage each year," he said. "In Natal the membership has gone up 50 per cent. on the figures for each preceding year. In the Transvaal it looks as though our membership this year will be 100 per cent. higher than last year."

Mr. Duncan said the Liberal Party was today the only bridge of any substance that spanned the gap between whites and non-whites in South Africa.

Good Enough To Bleed Beside White Man But Not Good Enough To Work With Him

A PARCEL was sent recently to the Queen at Buckingham Palace. In it were five medals that dusky Dick Henderson, from Trinidad, won during the war.

He posted them because a changeband threatened to start a strike if he and a Pakistani were given jobs laying drain pipes on a housing estate near Middlesbrough, Yorkshire.

In a voice with a calypso lilt, Dick told the "Daily Sketch": "I told her wonderful gracious Majesty that I could not keep the White man's medals I won fighting with White men. They do not mean anything to me any more.

"I am good enough to bleed side by side with White men, but I am not good enough to work with them."

Henderson and the Pakistani, Ismoth Ullah, had been engaged from an employment exchange. On the way to work they laughed and chatted with four new White hands.

But the fifth White man was silent. He was the chargehand, who later threatened to take skilled men off the site if the two Coloured men were allowed to work.

"The labour manager, Mr. Reid, was very upset," said Henderson. "He sent us back to the employment exchange."

The Duke's Words

Henderson, an ex-merchant seaman, wounded by shrapnel during an action off Anzio, Italy, said: "I always thought of White men as my brothers. When I was in hospital in Italy the Duke of Gloucester told me: 'Henderson, the country is proud of you. We are all indebted to you.'

"So I thought I would tell the Queen about it and in a letter with the medals I have asked her for help."

Labour manager Reid said: "The facts as stated by Henderson are true. The charge-hand, Paddy Malone, said that if Coloured men came on the site the skilled men would go."

Stellenbosch Men Condemn Universities Bill

TWO professors, three senior lecturers and five other lecturers of the University of Stellenbosch consider that the Separate University Education Bill "constitutes a threat to the intellectual life of the whole country."

They expressed the view in a letter to the "Cape Times." The ten signatories included all the nine members of the teaching staff in the Department of English, headed by Professor A. G. Hooper. The other professor is Dr. Piet Serton, Professor of Geography.

The letter said: "In connection with the Separate Universities Bill, we, the undersigned university teachers, wish to place on record our belief that the autonomy of its universities in academic matters is of fundamental importance to the healthy intellectual life of a country.

"Decide For Itself"

"Academic autonomy means that each university must decide for itself what it will teach, who the teachers are to be, and who shall be admitted to its fellowship as undergraduates.

"For the state, or any other outside authority, to seek to deprive any one university of such autonomy, constitutes a threat to the intellectual life of the whole country.

Apart from Professor Hooper and Professor Serton, the signatories are Mr. Charles Johnman, Mrs. N. J. Marquard and Mr. A. Ravenscroft, senior lecturers, Mrs. Hilda de Wet, Miss M. W. Paterson, Miss M. S. Dent, Mr. D. G. Gillham and Miss F. G. de Wet, lecturers in the Department of English.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

GANDHIJI— The Story Of His Life

THE GREEN PAMPHLET

CHAPTER IX

THE reason why Gandhiji gave so much of his time and strength to the Indians in South Africa was this: he felt great pity and love for all unfortunate people everywhere, and a burning desire to help them. Every year this desire grew greater in him, until he used to say that he longed to wipe away every tear from every eye?

He had now become famous in South Africa on account of his wonderful work for the Indian people there Even his enemies felt a great respect for him because of his bravery and truthfulness. All the Indians loved him dearly and called him 'Gandhibhai,' or 'Brother Gandhi.'

By

Mrs. Gertrude Murray-Correa

All this time, Kasturba and her two little sons had been patiently awaiting Gandhiji's return home. It was three years since he had left his little family and he felt that he could delay no longer

His Indian friends in Africa begged him not to stay away from them long, and he knew that they still needed his help very much. So he decided to go and bring his family back to South Africa and to settle there permanently. All these years he had prospered in his work as a barrister, so, all things considered, South Africa seemed the best place for him to choose as a home.

As soon as he got back to India, Gandhiji began writing a pamphlet, or little booklet, about the way Indians were treated in South Africa. He wanted the whole world to know about so that it might be stopped as soon as possible. Because the cover of this little book was green, everyone called it 'The Green Pamphlet' He had been careful not to write any harsh or angry words in it as he never wished to hurt anybody, no matter how badly they had treated him He only told the absolute truth in quiet, dignified language. But some new word got back to South Africa that he was abusing the white people of South Africa and saying untrue things about them. This made the white people in South Africa simply furious.

Meanwhile Gandhiji wanted to send copies of his Green Pamphlet all over India and he wanted the work to be done as soon as possible. This was not easy, as there were 10,000 copies to be sent. It was a very big job to put each one into a paper wrapper, address it and stick the necessary stamps on it. Gandhiji could not afford to pay people to do this work, either. So he asked all the children of the neighbourhood to help him in this work. They gladly promised to help whenever they were free from school, and in this way the work was finished in a short time. Gandhiji rewarded the children by giving them used postage stamps which he had collected. This work of sending off the Green Pamphlet was very important, so you see that even young children can be very useful to their country if they wish.

Just at this time there was an outbreak of plague in Bombay and people were afraid that it might spread to Rajkot. Gandhiji offered his services to the state to do any work which could help in preventing the spread of plague. He was made head of a committee which was to see that the people kept their houses clean to avoid contagion.

The members of the committee had to inspect all the houses in the town, one by one, and instruct people how to behave whenever they found a dirty house.

It was a great surprise to find that the houses of the very poor, particularly the so called "Untouchables," were far cleaner than many houses of the rich. The rich people, too, were often very proud and would not listen when they were told they must be cleaner. They seemed to think that because they were richer than others they must also be wiser and did not need to be taught anything at all. With such proud and foolish people Gandhiji was always patient but firm He never minded how rich they were. If their houses were dirty he told them so, without any fear, because it was his duty to do so.

Copyright · Reproduced by courtesy of Longmans Ltd

Land Gift Movement In India

By Mawalal Ramgobin

VINOBA believes that where some own land and others are landless, there can be no peace. To prove their claim of ownership some may produce legal documents but it serves no real and good purpose for they tear the hearts of people and constantly keep them divided. Because all land is owned by GOD it must be socially owned, then the present day dissatisfaction and strife would disappear and an era of love and happiness will take its place.

It is Vinoba's conviction that if land-owning people do not part with it and a proper atmosphere for land reform legislation is not created then the only alternative will be a bloody revolution. His attempt is to prevent such a violent development. His mission is to create a good and proper atmosphere for economic reforms. His threefold revolution could be conveniently understood as: a change in people's hearts, to create a change in their lives and the change of the social structure. If these changes are to be brought by the peessure of force then Vinoba has declared that he will be no part of the revolution

Indian Need

In India the fundamental and most acute problem is that of providing employment to the millions of poverty stricken people. Because the country is principally agricultural and about ninety percent of the populace live in the rural areas, the Indian Government is grappling arduously with the problem of landless labour that numbers approximately 4½ crores.

To solve the problem of unemployment large tracts of land have got to be taken away from the landlords to be distributed to the landless agricultural labourers. But there is a financial hitch. In terms of the Indian constitution private property aquired for public utility and use must be paid for or it is necessary to pay a nominal compensation......something like a rehabilitation allowance. To pay for land acquired for the purpose the financial commitment will undoubtedly run into crores of rupees. It is necessary to bear in mind that this sum the Indian tax payer cannot afford to pay As a direct result of this set back it is more than often asked, 'Why does'nt the Indian Government amend the constitution and procure the land for the landless millions, since she has decided to be a Socialistic State with the major industries being slowly nationalised? Unfortunately at this juncture (between Independence and now) an action like the above would have caused uncalled for opposition and bitterness.

The solution to this implicated problem was got with the advent of the Bhoodan Yagna in the Summer of 1951. In Telangana, a village near Hyderabad, during one of Vinoba's lecture-prayer prayer tours about forty Harijan families begged him to arrange for at least eighty acres of land so that they could earn a livelihood. Without any hope or expectation he asked his audience. "Is there any person here who would donate the land?" To the astonishment of all one person rose and announced that he would donate one hundred acres to be distributed among the poor Harijan families.

Rapid Growth

This movement for land donations did not only gain momentum in Telangana but in other states of India also. Madhya Pradesh, Uttar Pradesh and Bihar are the leading provinces where Bhoodan has gained the greatest degree of appreciation. After only six years it has grown into an all-India movement of National significance. Today using goodwill and non-violence India has achieved one of the greatest socio-economic revolutions.

Though hatred and class struggle threatens to disrupt the world, Vinoba's Bhoodan movement came to the people of India as a permanent ray of hope and a new belief. How stupendous it sounds that by using love and and goodwill, in this predominantly materialistic world, Vinoba had collected twelve lakhs (1,200,000) acres of land by the end of 1953, and the final target, by the end of this year, to be achieved is five crore acres, i.e. approximately one sixth of the total arable land in India.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Indian Mutiny 1857

THE Indian Mutiny is usually dated from May 10, 1857, the day on which one cavalry and two infantry regiments of Indian troops broke open the Meerut jeil to release some earlier mutineers, burned their officers' houses, killed a number of British officers and marched off to Delhi. But there were at least three major cases of mutiny in the Bengal Army ealier that year, at Dumbum on January 23, at Barrackpore on March 29 and at Meerut on May 3, after the last of which 85 cavalry mutineers were sentenced to long terms of imprisonment. The sentences were promulgated at a parade on Saturday May 9 and provoked the decisive rising next day.

By
C. W. M. GELL

It is not, therefore, possible to assign any one date as M-Day. Nor is it possible to ascribe the Mutiny to any one cause. In fact India's own reluctance to make much of the centenary is due less to the unfavourable predictions of astrologers, as some reports aver, than to uncertainty over what is to be celebrated. The date difficulty has been got round by settling for Independence Day, August 15. But there are few reputable scholars or leaders of any substantial body of Indian opinion who really want to commemorate what occurred as "the first war of independence." Only in a very limited sense was it anything like that. Nor was it wholly a mutiny (i.e. a rising of troops against their oath of allegiance, their officers and their discipline), though it was largely so. Considerable civilian elements later joined and complicated the pattern.

It was predominantly an insurrection of the old, feudal India—the India of Moghul momories, traditional and orthodox Hinduism (even downright obscurantism) and disaffected or dispossessed princes and landlords—against the forces of the future. Among these alien rule, westernisation, evangelism, the passing of the whole sub-continent under one paramount power, the threat to caste and tradition implicit in such innovations as railways, overseas service for Indian troops, all-played their part. But the leaders of revolt were themselves so little at one in their objectives that their movements were hardly ever co-ordinated Some sought to restore the aged titular emperor, Bahadur Shah II, to his Moghul throne. Others strove for the recreation of the Mahratta confederacy under a resurrected *peshwa*. And since the former of these eminences was chiefly the symbol of Muslim dominance and the *peshwa* attracted the loyalties only of some Hindus, there was added a religious or communal cleavage, even among those who fough to restore the old order.

Thus in his brilliant book of 500 pages, chronicling the incoming tide of Western dominance and its ebb over four centuries [*Footnote:* Asia and Western Dominance (Allen & Unwin)], Sardar K. M. Panikkar devotes barely a paragraph to the Great Rebellion, a better name though the old one is too well established to be ousted yet. It was, he wrote, "a desperate attempt led by the former ruling classes, who found themselves dispossessed and bereft of power. It was the last gasp of an old and dying order, and though it evoked the loyalties of the past and called forth the enthusiasm of the masses over a wide area, it had not the idealism, organisation or strength to build up and sustain a State which could at that time have taken over from the British. It was, in fact, fortunate for modern India that it failed.

For the Mutiny stood for the revival of forces as much disliked by progressive Indians of 1857 as as they would be unacceptable to Mr. Nehru today. The British Indian Association, one of the indirect ancestors of the Indian Congress, passed a resolution of disgust and horror at the outbreak, trusting that it would meet with "no sympathy, countenance or support from the bulk of the civil population." That great Indian patriot, Dadabhai Naoroji, stated that "the causes (of the Mutiny) were the mistakes and mismanagements of the British people's own authorities; the people of India not only had no share in it but were actually ready at the call of the authorities to rise and support them."

Two-thirds of India—Bengal, Munro's Madras, Elphinstone's Bombay where that very great servant of India was still governor, peninsula India south of the river Narbada, Sind Rajputana—was untouched, despite some ferment of unrest. The area actively affected was confined to the Punjab (recently annexed), the United Provinces (then North-West provinces, comprising the upper Ganges-Jumna basin) between Delhi and Patna and north central India (largely Mahratta country). This was no national uprising, though here and there in the affected regions, the revolt acquired more than a local significance.

(To be continued)

Ghana Thinking Of Asian Governor-General ?

THE Ghana Government is reported to be sounding out the possibility of a Singalese succeeding retiring Sir Charles Arden-Clarke as Governor-General of the new African Dominion, "The Times" (London) said in an editorial.

This Independent newspaper started: "Ghana leaders have always been interested in Ceylon as a prototype non-European democracy. They have, moreover, never been wholly satisfied with the policy of a Governor-General being sent out from Britain.

The paper said that at one time they appreciated that this arrangement was premature.

They had been a delay in naming a successor. One reason for the delay in Ghana was partly of Ghana's making. The Prime Minister, Dr. Nkrumah, after spending some time and money in constructing an elaborate residence for himself, had suddenly decided to move into Christianborg Castle, the traditional seat of the Governor of the Gold Coast.

"The desire to live in this picturesque, if somewhat damp, medieval fortress may be counted one of the attractions of office and, even if it is not, the feeling that they may be suddenly asked to move again may put off prospective candidates," said the editorial.

"The qualifications required include a natural personal authority, patience, long experience of the political game, and up-to-date knowledge of the political climate in the United Kingdom.

"Several factors have combined to delay the announcement of an appointment in Ghana, and it was only to be expected that such a delay would once again start Ghanaians looking in other directions than the United Kingdom especially if they thought there was any danger of a governor-general being appointed who did not, in their eyes, possess the necessary prestige," concluded "The Times."

"In the event, it is the man that counts, and if the Colonial Service can produce a better man than Parliament he should be appointed."

Asians Support African Demands In Kenya Legislacure

THE Asian unofficial members of the Kenya Legislative Council have issued a joint statement calling on the Government to take immediate steps to deal with the demand of the new African elected members for increased representation which they made on March 25 on the eve of the new session of the Counci

The statement signed by Mr. J. M. Nazareth, Q.C., Mr. A. J. Pandya and Dr. S. G. Hassan declares the Asian Elected Members' unconditional support for an increase in African representation.

Furthermore, "in order to remove all doubt," the Asian Members "expressly declare that their support is dependent upon such increased representation not being accompanied by, nor being conditional upon, any increase, for either the Asians or Europeans.

The statement is not signed by Mr. N. S. Mangat Q.C., who is acting independently of the Asian group, nor by Messrs. Ibrahim and Modan, two Asian Ministers But Mr. Nazareth said later that the statement had the full support of all the Asian members except Mr. Mangat.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, Phone 33-1654.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The New India Assurance Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

SEE INDIA

Read About India's Future Progress

Indians To-day Lead The World To The Greatest Climax

You Will Be Surprised To Learn From These Pictures

	s.	d.
"Illustrated Weekly of India"—Asia's Finest Picture Magazine now on for sale......Latest Issue	10	6
March of India—Indian Information	4	9
Caravan—A Profroma of India	2	1
Aryan Upasana—Prayer Book in English	1	7

HINDI MAGAZINES

AJKAL	1	6
MOHAMOR KHANI	1	0
DHARAM YOGA	1	6
BHAL BHARITI	1	0
MANMOHAN	1	0

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical, are sold by us.

D. ROOPANAND BROS.
(Established 1932)
Music Saloon and Booksellers.
85 Victoria Street, Durban.
Phone 20707. — P. O. Box 2524.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

—JUST ARRIVED—

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.
Coloured Georgettes 45" 3/11yd.

BLOUSES
Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0

CHILDREN'S SCHOOL WEAR
Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

CHAMPALS!
Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

TOPIC OF THE WEEK. By JORDAN K. NGUBANE.

Open Letter To The Africanists—3

I BELIEVE you wish to see established a social order where liberty shall be the birth-right of all, regardless of race. I am sure you do not want to see set up over their fellowmen, brutes and semi-human creatures with a sadistic urge to do harm to their countrymen of a different colour.

If, then, this is your correct goal, why do you start by going the wrong way? I work for a society where merit and not race or colour shall be the yard-stick by which to measure the value of a citizen in society. I shall hate the African tyrant as I hate the White tyrant. I shall fight him with the same degree of determination I have shown in the fight against the White tyrant. I work for a society where it will be a crime to preach or encourage race consciousness. I shall work for a State where we shall be bound together by our common love of our fatherland; by our common pride in the things it shall stand for; by our common belief that the rise, fall, prosperity and happiness of one shall be the rise, fall, prosperity and happiness of all regardless of race or colour.

Although belonging to the most cruelly oppressed of the racial groups and therefore the most backward, quite frankly, I am not afraid of anybody; of any racial group. I am a human being, with as infinite a capacity to achieve as members of the human race everywhere down the ages. All I want is the opportunity to work my way to achievement without anybody standing in my way because I am Black. The White man who recognises my right to go where I say I want to go is my friend and ally. The African who says that I must distrust my fellowman just because he happens to be an Indian, a Coloured or a European is my enemy; he is the enemy of human decency.

I believe I can reach this goal only if I work with the Indian, the Coloured, the European and all human beings who recognise my humanity—to build together a world where the things we believe together; where the notions of liberty and justice we cherish together, shall hold sway.

You think you can reach this goal by rejecting, in your behaviour, the values you say you uphold. I am sure on calmer reflection you will see that you are not convincing.

The very notion of identifying yourselves with a particular racial group—in this case being an Africanist—is a negation of the democratic evaluation of the individual's worth in society.

To sum up, then, you create the impression that you are democrats. I say create with no desire to give offence. I can't find a better word to reconcile your methods with the noble goals you have set yourselves. One thing I am certain about is that you admire democracy's virtues. I am a democrat. Where we differ, then, is in the methods we both propose to use. I say that if you want a democratic social order, then all who believe in democracy must stand together, regardless of race, against the political heathens. You suggest that there is a difference between a Black democrat and a White democrat; that both should fight separately against the same foe. If there is no difference, why separate them?

Why separate them even in the face of the brutal assaults from the apartheid side on everything you hold precious? You really weaken yourselves and betray your ideals if you do this. I implore you to reconsider your position.

The Black and White enemies of apartheid have the potential to destroy this wicked doctrine. But this is only a potential. As long as they themselves are influenced by racialistic considerations, they will take an unnecessarily long time to rid South Africa of the whole rotten thing. The longer apartheid's destruction is delayed the more rotten it will make the life of the nation.

The second point I wish to raise here refers to race equality. In 1912 our fathers met in Bloemfontein and agreed that salvation for South Africa lay in our being accepted as equals in a free society. To reinforce their demand for effective participation in the government of the land they brought us together and said we were no longer going to be Xhosas, Basuto or Zulus; we were going to be Africans. They laid before White South Africa and before the world our demand for equality.

Since 1912 we have been arguing the case for equality. Today we have people on the White side who see the justice of our case and who are prepared to abandon privilege, cross the colour line and show everybody else that they have accepted our demand for recognition as their equals. The most courageous of them have taken a clear stand on the political plane—in the Liberal Party. I am not here pleading the case of the Liberal Party. I am merely referring to a concrete situation. But what leaves me confounded is to find that very many on the African side who have fought for race equality today run away from welcoming their own converts!

Officially, the African National Congress continues to view the Liberals with suspicion and to keep the Congress of Democrats in what an Alexandra African wit called a pondokkie. The Africanists, too, perpetuate this tradition of abjuration. I cannot understand what is really behind it. Please tell me.

You have asked to be recognised as equals; when people come forward to accept you as equals, you run away from them; you tell them to go back to their own people? What is your real intention then?

Nats No Longer Regard English As Political Factor To Reckon With

Cape Town

OBSERVERS here regard the Government's abolition of "God Save the Queen" as final evidence that the Nationalists have abandoned all hope of capturing an appreciable share of the English-speaking vote and are now concentrating on boosting the faltering morale of their Afrikaner supporters.

The Government has this session shown a ruthless disregard for the feelings of the English-speaking section. It has contemptuously forced on this section without prior notice or consultation the abolition of the Union Jack, a church apartheid law aimed primarily at the English churches and now the rejection of "God Save Queen."

It has ridden rough-shod over all protests, claiming that English-speaking South Africans are not really as disturbed over these events as their parliamentary spokesmen and newspapers proclaim.

Observers believe that the Nationalists realised after they had passed the Senate Act that they had finally alienated for ever the overwhelming majority of English-speaking South Africans, whose feeling for the principles of parliamentary government go deep.

Since then they have dropped all attempts to woo English-speaking voters although they still occasionally pay lip service to the "unity" ideal. Instead, the Nationalists are now pandering to extremist Afrikaner sentiment.

Distractions

Observers see these manoeuvres too as a pre-election attempt to distract attention from the costly affair of apartheid, from the worsening of relations between Black and White, from the administrative inadequacy of the Government and from Mr. Naude's pessimistic austerity Budget.

The anthem issue seems to have been raised at this particular moment, too, to divert attention from the drastic law which the Government has just forced through Parliament to place virtually all contact between White and non-White at the pleasure of the Minister of Native Affairs and from the embarrassment which the Government suffered from the church apartheid aspects of that law.

Observers believe, too, that the Nationalists' "writing off" of the English-speaking vote will lead to an intensification of the republican campaign.

Nationalist members of parliament were saying last week that the flag and national anthem moves had taken the country much closer to a republic.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

If Not Why Not Try These Books For Your Future Success

Practical Acrobats Fully Illustrated	5	3
Art Of Jit Jitsu Self Defence Illustrated	5	3
Boxing at Success Fully Illustrated	10	6
Amatuer Boxing Fully Illustrated	8	0
Nature Cure In A Nutshell	1	9
New And Exciting Cookery Book	5	3
The Upnishads by Nikilanda	22	6
The Song Of The Soul Bhagwat Gita	8	3
Teach Yourself Hindi In English	8	0
How To Read Your Hands Fully Illustrated	11	0
The Best Film Magazine Of India F/Illust.	2	9
Illustrated Weekly Of India	2	3
25 Gujrati Song Books Only	8	6

All Goods Supplied Will Cost 2s. C.O.D. Charges

BHARAT

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street, Phone: 26070.

DURBAN.

FOR ...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 61006 TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782 "QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words at once vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undismayed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace...As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha: The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master,—Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,

91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1944 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs. Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

THE National Union of Journalists' conference at Harrogate has agreed without discussion to send a protest to South Africa against a ban placed on a Johannesburg reporter. The conference passed a resolution "viewing with concern" the restraint placed upon Mr. Michael Harmel, correspondent of the Capetown Weekly "New Age", who has been barred by the South African Minister of Justice from attending meetings for five years. It urged the N.U.J. to send a protest to the appropriate authorities and a note of the resolution to kindred trade unions in South Africa.

• •

The first session of the first Ghana Parliament started its business on Tuesday, April 23. High on the agenda was the Ghana Nationality and Citizenship Bill, laying down provisions for acquiring Ghana citizenship by birth, descent, registration or naturalization. The Bill is expected to get smooth passage but a storm is likely over a motion by the Minister of the Interior, Mr. Ako Adjei, asking the house to "approve steps taken by the Government to deal with a recent outbreak of lawlessness in parts of the Transvolta Togoland region." The Opposition has sent a delegation into the troubled area to investigate allegations of brutality by the authorities. Other important motions before this first session will determine salaries of the Govern-or-General, Auditor-General and Judges. The agenda lists 29 questions to be put to ministers.

The Prime Minister, Dr Nkrumah, said his Government would not tolerate the activities of certain religious bodies. He cited Jehovah's Witnesses who, he said, excluded themselves from voting and ignored activities pertaining to affairs of the State.

• •

The parliamentary party of the Northern Nigerian People's Congress meeting at Kaduna, has instructed its delegates to next month's constitutional conference in London to seek adequate safeguards for the North when Nigeria becomes independent.

• •

The Minister without Portfolio, Mr. Edusi, told the first session of the National Assembly of Ghana that the Government should institute a public enquiry into the municipal councils of Accra and Kumasi. He said that the Government's suspension of the Accra Council was "only a shadow of things to come," and called for the immediate suspension of the Kumasi Council. The Accra Council was suspended following allegations that it had not collected the rates or submitted audited accounts and had advanced loans to councillors. The Local Government Minister, Mr. Atta, told Parliament that Accra councillors owed £2,114 to the council at the time of the suspension. Mr. Edusi pointed out that the majority of the councillors were members of the Convention Peoples Party—the Government Party. He said that they had abused the trust placed in them by voters, and declared that the Government was "cleaning its own house first before it tackled the others."

• •

Dr. Azikiwe, Premier of Eastern Nigeria, said that the people of Nigeria would resort to any means at their disposal to achieve independence in 1959 if Britain failed them. The Premier, who was on his way to attend the Nigeria constitutional conference in London, was speaking to pressmen on board ship at Takoradi, Ghana. He said also that the premiers of the three regions in Nigeria had agreed that Britain must transfer power to Nigeria and that independence should be proclaimed on January 1st or April 1st 1959. According to Dr. Azikiwe, in spite of political differences in Nigeria, the country is now united fundamentally in her struggle for self-government. He was welcomed at Takoradi on behalf of the Ghana premier by Cabinet Ministers and other M.P.'s.

India Helps Exporters To Cover Risks Of Trade

The Indian Government has decided to set up an insurance corporation to cover exporters against certain kinds of risks.

The corporation will be state-owned and may be changed into a statutory body after a few years.

The risks which may be covered are: diversion of goods while in transit, import and export control risks, insolvency, war and civil war and any other risk arising abroad from factors outside the exporter's control.

The Government hopes to give an impetus to India's export traders against these eventualities.

Political Democracy Comes To Ethiopia

Ethiopia is expected to go to poll for the first time in its history during May to elect members for the Lower House of the Parliament.

The new constitution providing for election of members was promulgated by the Emperor Haile Selassie at the time of the Silver Jubilee celebrations in November 1955. The appointment of senators remains the prerogative of the Emperor.

Candidates must at least be 25 years old and Ethiopian nationals by birth. There is a property qualification: each candidate must possess immovable property to the value of at least 1000 dollars and about £140 or movable property to the value of at least 2,000 dollars.

There are no organised parties in Ethiopia nor is there any evidence that an election campaign has begun.

Asian Women's Role In Public Life

The participation of Asian women in public life will be discussed by representatives of more than 20 nations in Asia and the Far East at a seminar to be held in Bangkok, Thailand, from August 5 to 17 this year. Plans for the meeting were outlined recently in New York, at a session of the United Nations Commission on the status of Women.

Two of the main papers to be presented at the seminar will be on the civic rights and responsibilities of Asian women, and on their participation in government at all levels. Religious and social attitudes will also be discussed, and representatives will report on the activities of women's organisations in the different countries. The seminar forms part of the U.N.'s programme of advisory services on human rights.

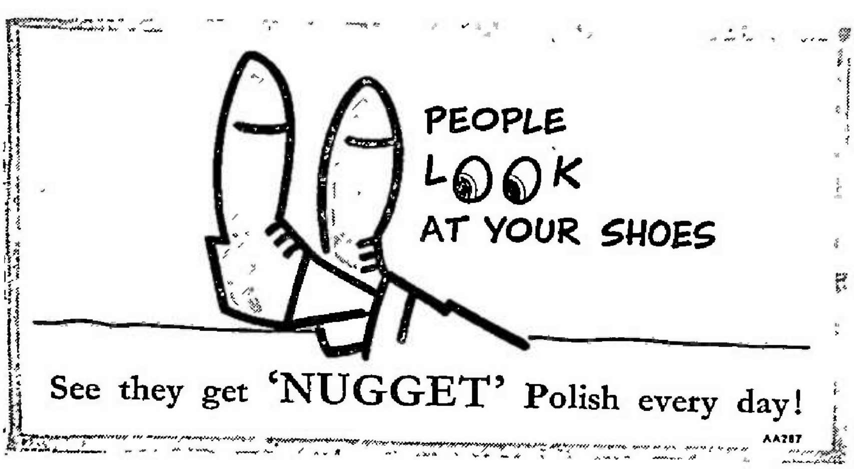

NOTICE

Under the auspices of the Inanda Cultural Group our adjourned public Meeting will be held at the Phoenix Settlement

on Sunday, 12th May, 1957.

Commencing at 3 p.m.

Speaker: Mr. A. D. Lazarus (Principal: Sastri College)

Subject: Mahatma Gandhi and his experiment of Passive Resistance.

All Welcome.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Sunshine comes right into your home when you use Sunbeam. It's tinned sunshine—giving your floors, stoeps and furniture the most wonderful, dazzling shine quickly and economically. White, light, dark for floors and furniture. Red, black, green for stoeps

Shines...and shines...and shines

9691 3

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful *and* safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home. . . use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

9558-3

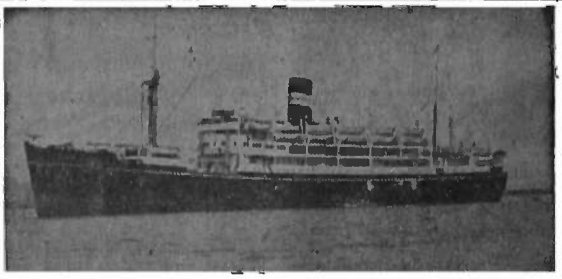

B. I. S. N. Co. Ltd.

S. S. Kampala due 31st May. Sailing 6th June 1957.
For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third Class Bunk				£31—10—0

Non-Vegetarian Special Food £11-10 Ordinary Food £4-18
Vegetarian Special Food £10-3 Ordinary Food £4-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

"Pack hoofs and horns separately. We pay 15/- per 100 lbs.

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' if not, Why not?

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

In Defence Of Gujarati Women

THE EDITOR, 'INDIAN OPINION.'

SIR,—In your paper of the 26th April, I read an article under the caption "Focus on Gujarati Women". As a Gujarati I am extremely perturbed that the writer has chosen to make a vicious attack on the Gujarati community in South Africa and their women.

From his very first paragraph, one notices the antagonistic attitude of the writer towards the Gujarati community which he considers to be most backward, socially, physically and educationally. I will concede that the Gujarati community may be backward to a certain degree in adapting itself to the multi-racial society of South Africa, in so far as social and educational fields are concerned. But we must remember, that up to date no scientific sociological survey of the Gujarati community has been carried out in South Africa. Therefore in the absence of scientific date, the conclusions arrived at by "A Kathiawadi Youth" are *merely* generalisations with little or no fundamental value at all. I hope, Sir, that now "Kathiawadi Youth" has become aware that to generalise is dangerous and to pass judgment is even more dangerous, for God Himself does not pass judgment until the last day.

With reference to physical weakness, sickness, and expenditure resulting therefrom, he wants us to believe that it is due to the laziness of our men and women. What nonsense! I am of the opinion that the cause may be traced to:—

(1) The Gujarati community still adheres to an orthodox caste system, e.g. Lohanas, Vanias, Sonis, etc. As a result each section considers a marriage of its member outside its circle as abnormal. Consequently there has been no introduction of vigourous blood and each section has therefore produced its quota of physically weak individuals.

(2) The accumulation of sin through acquiring false riches (material wealth with all its inherent evils) by means of all the malicious practices available. Then follows the natural law of retribution. Let it be emphasised, lest I be misunderstood, that I do not grudge any Gujarati acquiring wealth and becoming economically secured, by means of perserverance, standards of fair deal, and business acumen. It is clear that in a capitalistic society it is necessary for any community to be economically strong.

As far as I know, the Gujarati women are very hardworking. If the writer has any imagination at all, then he can just imagine the number of miles covered by a woman in a Gujarati house from dawn to dusk. Our learned friend would do well to change his occupation with a Gujarati woman only for a day, to give him an idea of the hard work done by our women. It may be true that some Gujarati women may be in the habit of nagging but it is a practice common to some women in other communities as well. Then the writer goes on to find fault with Gujarati women, who are in the habit of gossipping or rather chatting. Does not "Kathiawadi Youth" know that gossipping is a general characteristic of women in general? It is not only confined to Gujarati women. Why should one grudge our feminine counterpart for this? They have their own interests and aspirations in life just as men. The writer only finds fault with our women for the loud tone of their voices, but he forgets that our youth are equally guilty to a certain degree. It is merely due to the influence of environment, and the habit will disappear gradually with education and time and adaptation to environment.

When "Kathiawadi Youth" ventured to comment on such difficult subjects as "fashion" and "colour" among Gujarati women, he did not realise that he was treading on dangerous ground. I am sure that he is not aware of the fact that fashion varies in different communities. What may appear to us as normal fashion may appear abnormal to members of other communities. Whatever fashionable features "Kathiawadi Youth" has noticed in a dozen Gujarati women are simply an adaptation of something that was worn in the past. Every feature of our modern attire is merely an adaptation of the old. To substantiate my views and for the benefit of the "Kathiawadi Youth" I quote Leonardo da Vinci:—

"You do ill if you praise but worse if you censure what you do not rightly understand."

Some of the best and most beautiful Gujarati women were those who were simple in the fashion of their clothes. Does not Kathiawadi Youth know that the most beautiful Gujarati woman to have been in South Africa, was the late Kasturba? Yes, she was beautiful, not because of her clothes but because she possessed the sterling virtues—truth, courage, duty, devotion, loyalty, perserverance and service. It is for our women and men to emulate her. Fine feathers do not make fine birds nor do fine garbs make fine women. Fashion craze is not only common among our women. Does not the writer know of the continental women following like sheep, fashions created by Parishian Saloons? Why then blame our women for following a particular fashion in vogue?

As far as colour is concerned those Gujarati women, who match a red blouse with a blue sarrie, know more about colour than the critic. Blue and red are opposite colours or contrasting colours and when juxtaposed they mix up to the eye as rich purple colour from a distance. What about those ladies who will match a green sarrie and a yellow blouse. These ladies too are justified in the choice of their colours.

I have known Gujarati women who are capable of preparing some of the finest, sumptuous and appetising dishes fit for any table. I do not know where the "Kathiawadi Youth" gets his idea of the inability of our women concerning the preparation of food. This is another generalisation of the writer. According to his paragraph No. 8, I understand that dholl and rice are not health-promoting food. Does he not know that rice is the staple food of the teeming millions of people of the Monsoon lands and an item without which most dinner tables are not complete? May I also remind him that rice contains starch, a carbohydrate, containing stored energy so necessary for vital functions of life.

I will agree with a Kathiawadi Youth that our women should learn not only English but Afrikaans as well, provided that they be daily exercised in their own beautiful Gujarati. I want to congratulate "A Kathiawadi Wife" and Mrs. Sushila Govan for their courage in defending their sex against the unfair attack by a "Kathiawadi Youth," and also for bringing to the forefront some grave sociological problems facing the Gujarati community in South Africa. "A Kathiawadi Youth" has not offered a single remedial measure. Lastly, for the benefit of the critic of the Gujarati women, I quote an old Chinese saying:

"Talk does not cook rice."

Yours faithfully,

VASUDEV JUTA.

(There has been a spate of letters mostly from Gujerati women vindicating the views expressed by a "Kathiawadi Wife" and by Mrs. Sushila Govan. The correspondence is now becoming one-sided, and we regret that we cannot publish any more letters expressing a one-sided view. Letters supporting the views of "Kathiawadi Youth" will, however, be published."—Ed. I.O.)

Nehru Tells Asian Jurists Of Duties Facing African And Asian Countries

(Continued from front page)

and alliances and economic measures also, or one is outside the pale of international law in a sense."

Mr. Nehru said he was not criticising Western scholars, but it was quite possible and conceivable that their approach might not bear in mind some aspects which would be obvious to the Asian scholar and jurist. From this point of view also the necessity for gatherings of this kind became obvious.

He felt that in many matters jurists of Asia and Africa could contribute to clear thinking. For instance, the word "neutralism" or "neutrality" was sometimes used as a term of abuse. Now neutrality was opposite of belligerency, which was defined as "wagging regular and recognised war." Some of the greatest judges, Mr. Nehru said, had been those who had not only interpreted law but who had "adapted it to changing conditions without doing violence to it, because the world changes, social structure changes, international relations change, and it would be absurd for a problem of the middle of the 20th century being considered by some text-book maxim of the 18th century or 19th century when conditions were entirely different.

"These problems arise more especially today, when most thinking persons are greatly troubled by the course of events in the world drift which leads towards major conflict and possibly great disaster.

"There is another aspect of this which troubles many of us—how far some recent developments can be fitted in with any conception of international law or moral law developments which threaten the very existence of the human race in the future, which tend to poison the atmosphere in a way which may have terrible genetic and other results. Is that justifiable by any conception of international law or moral law? I do not know whether jurists consider moral law; but, anyhow, I suppose they have it in mind even in considering the letter of the law, whatever it might be, or conventions of international law."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at Phoenix, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

જેમ મુળ સાજાં અને દઢ રહ્યાં હોય, તો કાપેલુ ઝાડ ફરી વાર ઉગે છે; તેમ તૃષ્ણાની સૂક્ષ્મ વાસનાનો નાશ ન થયો હોય, તો દુ:ખ ફરી ફરી થાય છે.

—ઇશુ ખ્રિસ્ત.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

જુના જમાનાના લોકો બોલતાં ખુબ વિચાર કરતા; કારણ કે રખેને તેમનાથી એવા નકામા શબ્દો બોલાઇ જવાય જે તેમને પાછળથી લજ્જાસ્પદ થઇ પડે.

—કોન્ફુશિયસ.

પુંસ્તક ૫૫ મું—અંક ૧૯ | તા. ૧૭ મે, ૧૯૫૭. | છુટક નકલ પે. ૪

સ્ટ્રાયડમ લંડન નથી જતાં તેથી ઘાના નિરાશ થયું છે

મી. સ્ટ્રાયડમે લંડનની વડા પ્રધાનોની પરીષદમાં ન હાજર રહેવાનું નકકી કર્યું છે તેથી ઘાનાં ઘણું નિરાશ થયું છે. ઘાનાના વડા પ્રધાનની ઓફીસથી જણાવ્યા મુજબ મી. ન્ક્રુમાએ જણાવ્યું હતું કે, "અમારા દક્ષિણ આફ્રિકાના ભાઇઓને સ્વતંત્ર કરવા માટેના એક વ્યૂહની આ પરીષદ દ્વારા ગોઠવણી કરવાનો અમારો ઇરાદો હતો."

મેનચેસ્ટર ગાર્ડીયન લખે છે કે, આ હેવાલને આધારે એમ માનવામાં આવે છે કે, આ નીતીને અનુસરતું એક ભાષણ મી. ન્ક્રુમા આ પરિષદમાં કરશે. તેમજ ઇલાયદાપણાની નીતી સામે તેમના વ્હેનો અને તેમનુ સ્થાન જાહેર કરશે.

આ હેવાલ વધુમાં કહે છે કે ઘાનાના વડા પ્રધાનની ઉંડી ઇચ્છા છે કે મી. સ્ટ્રાયડમ એમને સાંભળવા ત્યાં હાજર રહે અથવા એમના ભાષણનો હેવાલ વાંચે.

ઘાનાના વડા પ્રધાન વધુમાં એવી પણ આશા સેવે છે કે, પરીષદની બહાર આપણા વડા પ્રધાન તેમની સાથે બહુ ગવાયલા ઇલાયદાપણાની નેશનાલીસ્ટોની નીતીની સીધી સરની ચર્ચા કરે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગભેદના સવાલોની નીતીથી તેમની પરદેશ નીતી અનુસાર ઘાના સાથના દક્ષિણ આફ્રિકાના તેમના સંબંધમાં કદાચ અડચણો આવશે.

ઘાનાની આઝાદી બાદ તુરત જ કેટલાક સરકારી સભ્યોએ દક્ષિણ આફ્રીકાની ઇલાયદાપણાની નીતી સામે જેહાદ જગવવાની જાહેરાતો શરૂ કરી દીધી છે. આ રીતે અમે, અમારાં ભાઇઓ સામેના યુનીયનના સત્તાધીશોના વર્તન સામે, અમારો ક્રોધ અને અનગમો વ્યકત કરીએ છીએ.- ડો. ન્ક્રુમાએ જે પ્રશ્નો રજુ કર્યા છે તે તેમનું સાવધાની ભર્યું પગલું છે.

સાઉથ આફ્રિકા સામે તાત્કાલીક કશા પણ પગલા ભરવાથી, વેપારી સંબંધ અને સાધારણ પણે બન્ને દેશો વચ્ચેનો ; અને સામાન્યપણે કોમનવેલ્થના બીજા દેશો સાથેનો સંબંધ તુટી જાય એવો ભય આ લોકોને લાગે છે.

આ દરમીયાન નાઇજીરીયાને આઝાદી આપવાના અને બીજા સંસ્થાનોને કોમનવેલ્થમાં રાખવાના બ્રિટનના પગલાનો સખત વિરોધ કરતાં મી. સ્ટ્રાયડમના નિવેદનને નાઇજીરીયાના બે વર્તમાન પત્રોએ ખુબ સખત શબ્દોમાં વખોડી કાઢયું છે.

'ધી ડેલી ટાઇમ્સ જે લંડનના ડેલી મીરર'ના અંકુશ નીચે છે તે જણાવે છે કે, "જે બીન-ગોરા દેશો કોમનવેલ્થમાં છે અને બાકી જે હવે પછી લેવાની આશા રખાય છે, તેનો વિચાર બીજા દેશો નકકી કરી શકે છે એ મી. સ્ટ્રાયડમ અને તેની "નીગ્રોને તીરસ્કારતી" ટોળીને જાણવુ કદાચ રસ ભર્યું થઇ પડશે. સ્ટ્રાયડમ એક દુ:ખી પરાજીત હશે, કારણ કે, ખોટા ખ્યાલોથી અને ભયથી સંસ્થાનને બાંધવાના ઇરાદાથી ઉલટુ તેને સાવ અલગ કરી દીધું છે. તેમને ગમે કે ન ગમે પણ નાઇજીરીયા ૧૯૫૯માં અને બીજા બ્રિટીશ સંસ્થાનો તેમનો વખત આવે આઝાદ થશે જ.

અને ખચીતજ નાઇજીરીયા પોતાના હાથો જોડીને નહીંજ બેસી રહે કે જ્યારે તેના લાખો સાઉથ આફ્રિકાના ભાઇઓ પર અત્યાચાર કરવામાં આવતો હોય.

વધારેમાં વર્તમાન પત્ર કહે છે: સ્ટ્રાયડમે આ બધા રાષ્ટ્રો તેને ઇલાયદા પણ મુકી દેવા ફરજ પાડે તે પહેલા જ તેનો નાશ કરવાની શરૂઆત કરી દે તો સારૂં.

મેનન કહે છે હીંદને લશ્કરી બળની કાંઈ જરૂર નથી

શ્રી. કૃષ્ણ મેનન કે જેઓ ડીફેન્સ મીનીસ્ટર છે તેઓએ ન્યુ દીલ્હીમાં જણાવ્યું હતું કે, હીંદ લશ્કરી બળમાં મોખરે નથી અને રહેવા પણ માગતુ નથી. તે પોતાની બધી શકતી સાધારણ સમાજના ધરને ઉંચી લાવવા માટે વાપરી રહ્યું છે. આંધ્રની સંસ્થાએ તેમના માનમાં યોજેલા મેળાવડા સમક્ષ તેઓ બોલી રહ્યા હતાં. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે ભારત પાસે નાનું લશ્કર, નાનુ હવાઇ દળ, અને નાનુ દરીયાઇ દળ છે. આ બીજા દેશોપર હુમલો કરવા અથવા તો સત્તા સ્થાપવા પુરતું નજ ગણાય.

આગળ જતાં તેઓએ જણાવ્યું કે, હીંદનો દરીયાઇ કીનારો ઘણો મોટો છે અને તેથી તેનું દરીયાઇ લશ્કર સંપુર્ણ ચોકી રાખી નથી શકતું.

રક્ષણ પ્રધાને સુચન કર્યું કે, હીંદ અને તેની પ્રજાએ સૌથી પહેલા પેતાના ધરના પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવવાનો છે.

સ્વતંત્રતાનો ફાયદો ઉઠાવી સાધારણ આમ જનતાની ઉન્નતી આપણે સાધી શકશું તો આપણો શાંતી માટેનો અવાજ વધુ બળવાન બનશે. આપણા આર્થીક અને સામાજીક પ્રશ્નોનો ઉકેલ શાંતી ભર્યો માર્ગે લાવવાનો હીંદનો ઇરાદો છે, અને તે આપણી નબળાઇઓ ન ગણાવવી જોઇએ. હીંદના લોકોએ તેમની સંપુર્ણ શકતી વાપરી હુમલો કરનારનો પ્રતીકાર કરવો જોઇએ.

લડાયક સામગ્રીના અખતરાઓની ભયંકરતા પર શ્રી મેનને બોલતા જણાવ્યું કે, આ નવા શસ્ત્રોના અખતરા પછી જે કોઇ પણ સ્ત્રી અથવા પુરૂષ જીવતો રહેશે તે સાવ જુદો જ માનવી હશે. આ નવા શસ્ત્રોની વિનાશકારક અગ્નીની ઝાળોમાંથી માનવતા અને સંસ્કૃતી તરીકે જેને આપણે જાણીએ છીએ તેને, બચવા માટે નાનું સરખુપણ છીદ્ર હશે કે કેમ એની શંકા રહે છે. તેમને ભાર પુર્વક જણાવ્યું કે, હીંદે પોતાના અનાજ સવાલને ઉકેલવો જ જોઇએ. જો તે બીજા રાષ્ટ્રોના આધાર વગર પોતાની વધતી જતી સંખ્યાને પુર્ણ પોષણ પુરૂ પાડવા ઇચ્છતી હોય તો. હીંદની વસ્તીનો વધારો ગયા દશ વરસમાં ૪. કરોડનો થયો છે.

પાસ માટે આફ્રિકન સ્ત્રીઓને હેરાન ગતી

જોહનીસબર્ગના લત્તાઓમાં ૭૨ કલાકથી વધુ સમય સુધી આફ્રિકન સ્ત્રીઓને પરમીટ રાખવા માટે જબરજસ્તી કરવામાં આવી હતી.

સોફીયાટાઉન માર્ટીન ડેલ, અને ન્યુકલેર લત્તાઓમાં પોલીસોએ સ્ત્રીઓને તેમના પાસ બતાવવા જણાવ્યું હતું.

આ પ્રથમ વારની હેરાન ગતીથી આફ્રિકન સ્ત્રીઓએ ગંભીર રીતે કંટાળી નકકી કર્યું છે કે, સત્તાધીશો પાસે આ બારામાં એક પ્રતિનિધિ મંડળ મોકલવું.

સીટી કાઉન્સીલની નોન-યુરોપીયન' એફેર્સ કમીટીના પ્રમુખ મી. એચ. મીલરે આજે આ પોલીસોના વર્તન વિશે બીજી કાંઇ પણ વધુ ચર્ચા ન કરતાં ખાત્રી આપતાં જણાવ્યું હતુ કે, કાયદાનું જબરદસ્તીથી પાલન કરાવવાનો હુકમ કાઉન્સીલે પોલીસને નથી આપ્યો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૭ મે, ૧૯૫૭.

શું બીજો બોયકોટ થશે ?

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી એવું નીવેદન કરવામાં આવ્યું છે કે, "દિવસ ના એક પૌંડ" માટેની લડત ચાલુ કરવાં માટે તઈયારીઓ કરવામાં આવે. અમે માનીએ છીએ કે આજે આફ્રિકન લોકો ને વધારે પગારની ઘણીજ જરૂર છે, અને અમારી સહાનુભુતિ પણ એમની સાથેજ છે, છતાં આવે વખતે એક નવીજ લડત શરૂ કરવી એ આર્થીક દ્રષ્ટીએ પણ યોગ્ય ન ગણાય.

ગયા વરસે આફ્રિકન લોકો એ બ્લુમફોનટીનમાં દ. આ.ના ગોરાઓને વિનંતી કરી હતી કે રંગભેદનઃ સવાલના ઉકેલ માટે વિચાર કરે, અને બધા કાળા–ગોરા પ્રજાસત્તાકવાદીઓએ એક થઈ આ દેશમાં ઇલાયદાપણાનો અંત લાવવા પ્રયત્ન કરવો. આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે પણ આ અપીલને અનુમોદન આપ્યું હતું એ એક યોગ્ય પગલું હતું.

આના જવાબમાં સરકારે નેટીવ લોઝ અમેન્ડમેન્ડ બીલ લાવી નવો કાયદો ઘડયો. અને અમલમાં મુકયો. સરકારના આ પગલાથી ઘણા ઓછા નવાઇ પામ્યા કારણ કે આપણે બધા જાણીએ છીએ કે સત્તાધીશો બ્હી ગયા છે. એ લોકો જાણે છે કે તેઓ જે માર્ગે જઇ રહ્યા છે તે ખોટો માર્ગ છે. તેમજ તેઓ એ પણ જાણે છે કે ધીમે ધીમે એમની હાર થઈ રહી છે અને અંતીમ ઘડી પાસે આવી રહી છે. આમ છતાં છેલ્લી ઘડી સુધી તેઓ પોતાનો માર્ગ ન મુકતા લડવા ઇચ્છે છે.

બીજી તરફથી બ્લુમફોનટીનની અપીલને માન આપી ઘણા ગોરાઓએ આવો એક મોરચો સ્થાપવાને માટે બનતા પ્રયત્ન કરવાનું નક્કી કર્યું. બીજા ઘણા ગોરાઓએ ઇલાયદાપણાની નીતી માં ઉંડા ઉતરી વધુ જાણવાની ઉત્સુકતા પણ બતાવી.

ત્યાર પછી નેટીવ લોઝ આમેન્ડમેન્ટ બીલને પરીણામે વધુ ગોરાઓ આપણી સાથે જોડાવવા લાગ્યા છે. કેપટાઉન માં એક મીટીંગમાં બધી ખાનગી સંસ્થાઓએ મળીને નકકી કર્યું હતું કે આ કાયદાનો ભંગ કરવો અને બધા ભંગ કરનારા ઓને મદદ કરવી. મેરીટઝબર્ગ ના સીટી હોલમાં પણ આ કાયદા ના પંજામાં સપડાયલાને મદદ કરવા માટે નકકી કરવામાં આવ્યું હતું.

આ ઉપરથી આપણે જોઈએ છીએ કે ગોરાઓ પણ હવે જાગૃત થઇ રહ્યા છે, અને ઇલાયદાપણાનો અંત લાવવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે.

આજે આ બધુ થઈ રહ્યું છે, એ જોઇને આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે આનંદ માનવો જોઇએ કે એમની બ્લુમફનટીનની વિનતી એળે નથી ગઇ. એમને પણ જાણવુ જોઇએ કે બન્ને પક્ષના લોકો આ વિનતીને ખરી ભાવ નાથી સ્વિકારે છે.

પણ જો એને બદલે આજે જયારે, બધાનું ધ્યાન નેટીવ લોઝ આમેન્ડમેન્ટ બીલ ઉપર છે, અને બધાની આશા પણ એની ઉપરજ છે, કે એ બીલને લીધે ઇલાયદાપણાનો પણ અંત જલદી આવશે ત્યારે, આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ એક નવોજ સવાલ સામે લાવી મુકે છે કે જેમાં સ્વાભાવિક રીતે આફ્રિકનો એ એખલાએજ લડવું પડશે. મોડા વહેલું આફ્રિકનોએ વધુ પગાર માટે લડવાનું તો છેજ પણ આ સમય સારો નથી. આવે વખતે આ સવાલ રજુ કરવાથી, આફ્રીકનોનું ધ્યાન અમુક એક વર્ગ ના લોકો ઉપરજ આવી જશે. જયારે આજે તો કાળા ગોરા, બધા એ એક થઇ લડવાનો સમય આવી ગયો છે. ઇલાયદાપણાને દુર કરવા માટે એક મીશ્ર મોરચોજ જરૂરી છે, અને એટલા માટે આજે બીજા કોઇ પણ સવાલમાં ગુંચવાઈ જવું યોગ્ય નથીજ.

ફરવુઅર્ડના આ નવા નેટીવ લોઝ અમેન્ડમેન્ટ બીલથી ઘણા ગોરાઓના વિચારો બદલાયા છે, અને ન્યાય નીતી અને માનવ હક ચાહનારા બધાને એમ થવું એ સ્વાભાવિક છે. એવે વખતે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે પણ આફ્રિકનોને નિવેદન કરવું જોઇએ કે પોતાની સાથે થએલા ગોરા ભાઇઓ સાથે ઉભા રહીને લડવાની તઇયારી કરે. આજે બીજ જ લડત માં આફ્રિકનોનું ધ્યાન ખેંચવું એ તો અતી મુર્ખતા ભરેલું પગલું અમારે મતે ગણાશે.

અમને નવાઇ લાગે છે કે એક જવાબદાર સંસ્થા, આજે જયારે જીતના ચીન્હો દેખાઇ રહેલા છે ત્યારે, પોતાનીજ પીઠમાં ખંજર મારી રહી છે. બનવા જોગ છે કે આજે કોંગ્રેસ ખરેખર પોતાના ઘરમાંજ માલીક તરીકે હવે નહીં રહી હોય.

માનવ હૃદયમાં બે તત્વો

આ સનાતન સત્ય તો, હુ હમેશાજ કહેતો આવ્યો છું કે, માનવ હૃદયમાં રહેલાં બે તત્વો વચ્ચેના દ્વંદ્વ નું છે. કોઇ પણ કાળા માથાનો માનવી કહી શકે કે, હું આ દ્વંદ્વથી પર છું? આ દ્વંદ્વને જોરે કોઇ મહાત્મા ને કોઇ દુરાત્મા થાય છે. અને જેકિલ એના એકરારમાં કહે છે એમ, આ દ્વંદ્વ માનવધર્મનું જ મૂળ માત્ર નથી, પરંતુ માનવ દુઃખોનું પણ પાકું મૂળ છે. માનવસૃષ્ટિને લાગેલો આ શાપ છે, એ એને ઠરીઠામ જ નથી બેસવા દેતો: માણુસ એકલો દૈવી જ હોત તો સારૂં કે એકલો દૈત્ય હોત તો; જેથી બેમાંથી એકનો અવિઘ્ન આસ્વાદ એ લઇ શકત. અને એ બેઉ હોય તોય પરવા નથી, જો પ્રભુ એ એનું ભાન માનવહૃદયમાં, પશુ જેમ, ન આપ્યું હોત. એટલે, આ સતત કલહમાન દેહમાં જો જીવનના માંગલ્ય ને સાફલ્યની પણ આશા છે, તો તેના કરૂણ કે દુઃખભર્યા અંતની અથવા પ્રાણાન્તની પણ કયના નથી રહેલી? અને મનુષ્યજીવનની આ કરૂણકથા જ આ વાતનું સનાતન રસબીજ છે. તેથી કરીને, એ દેશ વિશેષ, જાતિવિશેષ, કે કોમવિશેષ નથી, પણ માનવ–સૃષ્ટિવ્યાપક છે.

આપણે ત્યાં અર્જુન આખી માનવ-સૃષ્ટિ વતી ગીતાકારને પૂછે છેઃ

અથ કેય પ્રયુકતોયં પાપં
ચરતિ પુરૂષઃ?

માણુસને સંશય શાનો છે એ ખબર છે; પુણ્યમાર્ગ દરેકને પોતપોતા પૂરતો સાફ દેખાતો હોય છે. એના પર પ્રયાણ કરવું જોઇએ એ પણ એને નથી સ્પષ્ટ થયેલું એમ કોઇ કહી શકે! પરંતુ, સાર્વભૌમ અનુભવ એવો જ છે કે, કોઇ અંદરથી જોદાવી ને એને પાપ તરફ લઇ જતાં અટકાવતું જ નથી. અને દરેક જાગ્રત માનવ હૃદય કકળીને કહે છે, "હે પ્રભુ, એ કોઇ કોણ છે જેનો પ્રેર્યો હું પામર મનુષ્ય પાપ તરફ વળું છું!" એટલે અર્જુનનો પ્રશ્ન સમગ્ર માનવનો તદ્દન સ્વાભાવિક પ્રશ્ન છે.

જરાક જુદી રીતે પણ આ જ પ્રશ્ન આપણા રાવણ કે દુર્યોધન પણ કરે છે. અર્જુન એક—શુભ દૈવી—પક્ષ તરફ જવાનો ઇચ્છુક છે; તે સમજવા માગે છે કે, તેમ કરવા માં મારો પરિપંથી કોણ છે. જગત ના રાવણ દુર્યોધનાદિ સામેના બીજા પંથ પર વળેલા છે; છતાં તેમનેય દુઃખ તો રહે છે જ કે અમે ઉંધા ગયા છીએ. "ધર્મ શો છે તે જાણું છું, પણ તેમાં મારી પ્રવૃત્તિ નથી થઈ શકતી. અધર્મ શો છે તેય ખબર પડે છે, પણ તેમાંથી નિવૃત્ત નથી થવાતું. કોણ જાણે કઇ શક્તિ અંદર બેઠી આમ કરાવે છે!" અર્જુનનો પ્રશ્ન સનાતન સાધકનો છે તો આ રાવણાદિની શંકા ને એકરાર પણ સનાતન સંતાપનાં પ્રતિનિધિ છે.

આ કથામાં આ જ વસ્તુ જરાક જુદી રીતે નિરૂપી છે. બુદ્ધ ભગવાન કહેતા, "જો જરા, મરણ અને રોગ ની માનવશત્રુત્રિપુટી ન હોત, તો હું કદી સાધનાની ફડાકુટમાં ન પડત યથેચ્છ આ જગતનાં સુખોમાં રાચત." મહાન મોટાં જોડે છોટાં ક્ષુલ્લકને મૂકું છું તે માફ કરો તો, વાર્તાનાયક જેકિલ કહે છે, "માણુસમાં એક જ તત્વ નથી, પણ એનામાં બે, ને તેય ભિન્ન ગુણી તત્વો છે જ: કદાચ વધારેય હશે. પણ બે છે તે તો હું મારા જાતઅનુભવે જાણું છું. એક કહે છે કે, યથેચ્છ સ્વચ્છંદથી રહો. પણ બીજું એની જ સામે ફરિયાદ કરે છે, કારણ કે એની માગણી એથી ઉલટી છે. આ ગુંચનો તોડ શો?" ભગવાન બુધ્ધે એક કાઢયો, જે આ કોયડા જેટલો સનાતન છે ને સાચોય છે. જેકીલ જુદો જ અજમાવે છે, (જો એને માર્ગ કહી શકો તો.) અને

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૨૧૭)

ગાંધીજીની જીવન કથા

(કથનાર: ગરટ્રુડ મરેય)

પ્રકરણ ૧૦મું

તોફાની ટોળીનો મરણતોલ માર

ગાંધીજીએ વચન આપ્યા મુજબ દક્ષિણ આફ્રીકા આવવા અગાઉ સર ફિરોજશાહ મહેતા, લોકમાન્ય તિલક અને ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે જેવા હીંદના કોંગ્રેસ પક્ષના સઘળા ઉપલા થરના નેતાઓનો સંપર્ક સાધ્યો હતો. તેમણે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓ પ્રત્યે ખરાબ વર્તન ચલાવાય છે એવી તેમની વાતોને ઉંડી લાગણી પુર્વક સાંભળી હતી અને મુંબઈ, પુના તથા મદ્રાસ માં જાહેર મીટીંગમાં બોલવા માટે તેમને પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ માટે ગાંધીજીએ ઘણું સુંદર કામ કર્યું હતું, તે વિષે હીંદના લોકોએ ઘણું ખરૂં જાણી જ લીધું હતું તેથી દરેક જગ્યાએ તેઓએ તેમને ભારે ઇંતેજારી પુર્વક આવકાર આપવામાં આવ્યો અને હવે તેઓ રાષ્ટ્રવીર તરીકે ગણાઈ ચુકયા હતા.

નિશ્ચય કર્યા મુજબ ગાંધીજીએ તેમ નાં પત્નિ અને બંને દીકરા એક આઠ વર્ષના અને એક ચાર વર્ષની વયનાને દક્ષિણ આફ્રિકા પાછા ફરતી વખતે તેમની સાથે લઇ લીધા.

આ મુસાફરી દરમીયાન સ્ટીમર સમુદ્રનાં ભારે તોફાનમાં સપડાઇ ગઇ અને કોઇ પણ પળે જહાજ ડુબી જશે એમ સૌને લાગ્યું. ઉતારૂઓ તેમ ના આ સંકટના સમયે ધર્મના ભેદ ભાવો ભૂલી જઇને હીંદુઓ, મુસલમાનો, પારસીઓ તથા ખ્રિસ્તીઓ બધા સાથે મળીને ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા. એકે એક મુસાફરો માનવ માત્રના પિતા ઇશ્વરને પોકારવા લાગ્યા. આ ભયના સમયે તેઓ બધા ભાઇઓ હોય એમ માનીને વર્ત્યા.

છેવટ તોફાન શમી ગયું અને આકાશ ચોકખું થવા માંડયું, તે જોઇ દરેક ને ખુશી ઉપજી તથા આશાયેશ મળી અને સ્ટીમર સહી સલામત રીતે ડરબનનાં બંદરમાં આવી પહોંચી.

તમને યાદ તો હશે જ કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા લોકોને એવા ખોટા સમાચાર મળેલા હતા કે હીંદમાં ગાંધીજીએ તેઓને વિષે ગાળો ભાંડીને જુઠાણું ફેલાવ્યું હતું એનાથી 'તેઓને ભારે ગુસ્સો ચડયો' હતો. જ્યારે તેઓએ સાંભળ્યું કે ગાંધીજી પાછા ડરબન આવે છે ત્યારે પહેલાં તો કોઇ ને પણ સ્ટીમરમાંથી ઉતરવા જ નહીં દીધા. જે માટે કહેવાયેલું કે કદાચ ઉતારૂઓ હીંદમાંથી પ્લેગનાં જંતુઓ લઈ આવ્યા હશે. પણ અંતે કેટલાક દિવસો પસાર થયા બાદ કેટલાક લોકો ને સ્ટીમરમાંથી કિનારે ઉતરવા દીધા.

ગાંધીજીએ કીનારાની સુકી જમીન પર પગ મુકયો કે તરત જ ગોરા જુવાનીયાઓની એક ટોળીએ તેમને ઓળખી લીધા અને તેમના પર પથ્થરો તથા સડેલાં ઇંડાઓ ફેંકવા લાગ્યા. તેઓમાંના એક જણે તેમની પાઘડી ખુંચવી લીધી.

બા અને બાપુજી

અને બીજાઓએ તેમને માર તથા લાતો લગાવવા માંડી. આ બધું તોફાન કરવાનું કારણ માત્ર એટલું જ હતું કે તેઓએ એમ માની લીધેલું કે હીંદમાં તેમના સંબંધી ગાંધીજીએ ગેર વ્યાજબી ચર્ચાઓ કરી હતી.

સદ્ભાગ્યે ડરબનના પોલીસ સુપ્રીટેન્ડન્ટના પત્નિ શ્રીમતી એલેકઝાંડર આ વખતેજ ત્યાં થઇને પસાર થઇ રહી હતી. એ બહાદુર અંગ્રેજ બાનુ જો ગાંધીજીની વહારે ન આવત તો કદાચ તેઓને મારી જ નાંખવામાં આવત. તેણી એ જબરદસ્તીથી એ ટોળાંની વચ્ચે માર્ગ કરીને જ્યાં ગાંધીજી શ્વાસ લેવામાટે તરફડતાં હતા ત્યાં જઇ. પહોંચી અને મારોના પ્રવાહ થી બચાવવા માટે તેણીએ પોતાની છત્રી ઉઘાડીને તેમના પર ધરી રાખી. એથી હવે આ બાઇને વગાડયા સિવાય ગાંધીજીને મારવાનું પેલા જુવાનીયા ઓને માટે મુશ્કેલ બની ગયું જેથી તેઓને મારવાની પ્રવૃત્તિથી અટકી જવું પડ્યું.

એ દરમ્યાન એક હીંદી છોકરાએ આ બધું જોયેલું તેણે પાસેના પોલીસ થાણાપર દોડી જઇને એ સ્રીના પત મી. એલેકઝાંડરને શું બની રહ્યું છે તે જણાવ્યું. મી. એલેકઝાંડરે ગાંધીજીનો બચાવ કરવા અને તેમને તેમના એક સ્નેહિ મી. રૂસ્તમજીને ત્યાં પહોંચાડવા માટે તરત જ થોડાક સીપાઇઓને રવાના કરી દીધા. કસ્તુરબા તથા તેણીના બંને નાના પુત્રોને તો આ સ્નેહિના ઘેરે ગાંધીજી ઉપર બનેલા હુમલાના બનાવ પહેલાં જ મોકલી દેવાયાં હતાં.

નિર્દય જુવાનીયાઓની લાતો અને મારથી બિચારા ગાંધીજીનું શરીર જખમથી ભરાઇ ગયું હતું અને મી. રૂસ્તમજીના ઘેરે આવ્યા પછી એક ડોકટર પાસે સારવાર કરાવવી પડી. તેમને શાંતી અને આરામની ખુબ જ જરૂર હતી પણ થોડી વારમાં જ પેલા ખીજવાયેલા લોકોનું એક ટોળું એ ઘરની સામે ખડું થઇ ગયું અને પોકારવા લાગ્યા કે "અમારે તો ગાંધી જોઇએ જ છે."

આવું કંઇક બનશે જ એમ ભલા દિલના પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટે માની જ લીધું હતું જેથી ગાધીજીની પાછળ જ તેઓ રૂસ્તમજીને ઘેરે આવી પહોંચ્યા હતા. તેમણે આ ટોળાંને થાપ આપીને બહાર જ અટકાવી રાખવા માટે પોતે કેમ જાણે ખુશ મીજાજમાં ન હોય! તેવી રીતે બહાર નીકળી અને ટોળાંના લોકોની વર્તણુક ઠઠ્ઠા મશ્કરી ના રૂપમાં પોતે માનતા હોય એવી રીતે તેમની સાથે વાતોએ વળગ્યા તે એટલે સુધી કે પોતે મજાકની સુરખી માં છે એવી જ તેઓની ઉપર છાપ પાડવા માટે એક હાસ્યજનક ગીત પણ ગાયું. આ બધું બનતું હતું તે દરમીયાન ઘરના પાછલા બારણેથી ગાંધીજીને ચુપકીદીથી એક સીપાઇના પહેરવેશમાં લઈ જવાની તઇયારી થઇ રહી હતી. આવી રીતે નાસી જવાની યોજના મી. એલેકઝાંડરે જ ગોઠવી હતી. કદાચ ગાંધીજી પોતે તો આવી રીતે ભયગ્રસ્ત સમયે પણ પોતાની પીઠ બતાવવાનું પસંદ ન કરતે પણ તેમને ફકત પોતાનો જ બચાવ નહોતો કરવાનો. આ ઘર પર જો હુમલો થાય તો કસ્તુરબા અને નાના બાળકોને પણ ઇજા થવાનો સંભવ હતો. તેમજ પોતાના ભલા મીત્ર મી. રૂસ્તમજીના ઉપર પણ કોઇ જાતની આફત તેમને લાવવી ન હતી. જેથી તેમણે એ માર્ગે પ્રયાણ કર્યું હતું.

મી. એલેકઝાંડરને જ્યારે ખબર થઇ કે ગાંધીજી સહી સલામત રીતે તેમના ધારેલા માર્ગે ચાલી ગયા છે કે તરત જ તેમણે હસીને પેલાં ટોળાંને કહ્યું કે "તમારો શિકાર તો છટકી ગયો છે માટે હવે ઘેરે જાઓ તો ઠીક." આ સાંભળી કેટલાક ઝનુની લોકો ખુબ જ ગુસ્સે થઈ ગયા, બીજા કેટલાક મી. એલેકઝાંડર તેમના પ્રત્યે જે યુકિત ની રમત રમ્યા તે માટે હસવાનું પણ ન રોકી શકયા. તેમજ કેટલાકને વળી આ વાત પર ઇતબાર ન આવવાથી ઘરમાં પેસીને જાતે તપાસવાનો આગ્રહ કરવા લાગ્યા. મી. એલેકઝાંડરે બે-ત્રણ માણસોને ઘરમાં આવવા દીધા. ત્યાં તેમણે કસ્તુરબા તેણીના નાના પુત્રો સાથે માત્ર રૂસ્તમજીનું કુટુંબ જ છે એ જોયું ત્યાર પછી જ ટોળું વિખેરાયું.

આ મુર્ખ અને દુષ્ટ જુવાનોનાં ટોળાએ બતાવેલી ગેરવર્તણુકથી દક્ષિણ આફ્રીકાના ઘણા લોકોને ભારે આઘાત થયો. ગાંધીજી જો તેઓને ઓળખાવે તો સરકારે તેમને પકડવાની મરજી બતાવી પણ, ગાંધીજીએ એમ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

કરવાની ના પાડી તેઓએ પોતાના તરફ ભલે ખરાબ વર્તન કર્યું હોય તેનું કંઈ નહી! પણ તેમને તો કોઈને પણ કશી ઈજા નથી પહોંચાડવી એવો પાકો નિશ્ચય કર્યો હતો. તેમણે સરકારને ખુલાસો કર્યો કે તે પોતે આ મુર્ખ યુવાન મનુષ્યોનો કશો દોષ નથી જોતા તેમના સંબંધી મેં વિદેશમાં ખરાબ વાતો કરેલી જેથી હું તેમનો દુશ્મન છું એવું તેમને ઠસાવવામાં આવ્યું હતું આથી તેઓને મારા ઉપર વેર લેવું હતું જ્યારે તેઓ સત્ય હકીકત જાણશે ત્યારે આ જુવાનીયા લોકોને ભારે દીલગીરી થશે જ.

ગાંધીજીના આ ભલાઈનાં વર્તનથી દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા લોકો ઉપર એવી સુંદર છાપ પડી કે જે બનાવ બની ગયો તે માટે તેઓમાંના ઘણા મોટા ભાગના લોકોને ભારે શરમ ઉપજી. છાપાવાળાઓએ જાહેર કર્યું કે ગાંધીજીએ કશું જ ખોટું નથી કરેલું અને એ ટોળું સર્વથા ઠપકાને પાત્ર છે.

આ ઉપરથી આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે, આપણો વિજય થાય એવી જો ઈશ્વરની ઈચ્છા હોય તો સામે પૃથ્વી પરની કોઈ પણ સત્તા ગમે તેટલી મહાન કાં ન હોય તો પણ તે આપણને હરાવી નથી શકતી. આ સત્ય ગાંધીજીનાં જીવનમાંથી ફરી ફરીને તારવી શકાય છે. તેઓ તેમના દુશ્મનો તરફ પણ હંમેશાં સાલસતા અને નમ્રતાથી વર્તતા હતા. જ્યારે પણ કોઈ તેમને કચડી નાંખવા પ્રયત્ન કરતા ત્યારે તેઓ તેમની સામે માત્ર સંપુર્ણ સત્યનિષ્ઠા અને પ્રેમથી જ લડતા હતા. બંધુક અમર તલવારથી જે મેળવી શકાય તેના કરતાં આ સદ્ગુણોરૂપી હથિયારો વડે વધારે સારો લાભ મેળવી શકાય છે. ગાંધીજીએ એના વડે જ વિદેશી સાશનમાંથી તેમના દેશને આઝાદ બનાવ્યો છે. અને એક વારના દુશ્મનોને પણ મિત્રોના સ્વરૂપમાં ફેરવી નાંખ્યા છે.

[આ લેખ કોપીરાઈટ હોવાથી લેખકની મંજુરી વગર એનો ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

બળવા ખોરો માટે એક જ સજા હોય છે, અને એ મૃત્યુની, ઘણે ઠેકાણે આ સજાનો અમલ થતાં જ બળવો શાંત થઈ ગયો. પણ કાનપુરમાં નિર્દોષ લોકો પર પણ અત્યાચારો કરવામાં આવ્યા હતા. કારણ કેટલાક જેમના ઉપર ગોરા છોકરાઓના ખુનનો આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો, અને તેઓ પર ઘણી જ શરમજનક ક્રુરતાથી વેરવાળવામાં આવ્યું હતું. બળવામાં સરકાર તરફથી સાધારણ માણસો ઉપર પણ બહુ જ જુલમ કરવામાં આવ્યો હતો. આનુ કારણ એ હતું કે ઘણી અત્યાચારોની ખોટી ખોટી વાતો, સરકારને કાને આવતાં સખત કાયદાઓ બનાવવામાં આવ્યાં. મુંબઈ અને દીલ્હીમાં બ્રીટીશ પોલીસોની એક જ ઈચ્છા હતી, કે ગમે તે હીંદીને મારીને બદલો લેવો, અને આમ કરતાં તેમને રોકવામાં ઘણું જ મુશ્કેલ હતું.

આપણે બધાં એ જે એટમ બોમ્બ નાં જર્મની અને જાપાન ઉપરના હુમલાં જાણ્યા છે. એને માટે આ બધું બહુ નવાઈ ભરેલું તો નહીં જ લાગે. છતાં આ એક શરમજનક બીના તો ગણાય જ.

બન્ને તરફની અનહદ ક્રુરતા છતાં આજે હીંદુસ્થાન ઉપર એના ચીન્હો નથી રહ્યા, એ નવાઈની વાત છે, અને આમાંજ, બન્ને બ્રીટીશ તથા હીંદી લોકોની મોટાઈ છે.

સંપૂર્ણ.

હીંદનો ૧૮૫૭ નો બળવો

(મી. સી. ડબલ્યુ. એમ. ગેલ)

(ગતાંકથી ચાલુ)

બળવામાં લશ્કરનો શું હિસ્સો હતો, એ આપણે જાણીએ છીએ. બંગાલનું લશ્કર ઔંધથી આવ્યું હતું. આ એક કોમી લશ્કર હતું જેમાં, નાતજાતને વધુ માન અપાતું હતું. જેમાં એક મધ્યવર્ગનો લશ્કરી ઉપરી એક સાધારણ બ્રાહ્મણ સીપાઈનું માન રાખતો. આ લશ્કરના ઓફીસરો, પરદેશીઓ હતાં અને એમનાં રીત રીવાજ, અને રહેણી કરણી લશ્કરને પસંદ પડે એવી ન હતી. છતાં પણ આ લશ્કર બહુ પ્રખ્યાત હોવાથી આ બધી ખામીઓ ઢંકાઈ જતી. પણ જો એમની બહાદુરી ન ગણીએ તો લશ્કરમાં બળવાની ચિનગારી તો હતી જ. કારણ કે હીંદુસ્તાનીઓના મનમાં એમ હતું કે ગોરાઓ ધીમે ધીમે બધાનું ધાર્મીક પરિવર્તન કરવા ઈચ્છે છે.

આવો ભય એ લોકોના દીલમાં હતો, તેના પરથી આપણે કલ્પી શકીએ છીએ કે એ સમયના બ્રીટીશ અને હીંદીઓ વચ્ચે કેટલો અવિશ્વાસ હતો. સુવર્ણ યુગના ધાર્મીક વિચારો બદલાઈ ગયા હતાં અને એની જગ્યા એ, ધર્મમાં અંધ વિશ્વાસ રાખનારા એનુ જોર વધતું જતું હતું. એટલે કે ૧૮૫૦ માં રાજકર્તા ખ્રીસ્તીઓને પણ પોતાના ધર્મ બળમાં બહુ જ શ્રદ્ધા હતી, તેથી એમના ઓફીસરો એ હીંદીઓની જાગૃત ધાર્મીક ભાવનાને બહુ જ સખતાઈથી કચડવા માંડી. આને લીધે લોકો ઉશ્કેરાઈ ગયા અને બળવાની ચીનગારીઓ પ્રગટવા લાગી. આ બંધામાં બ્રીટીશરોની પત્નીઓએ પણ ઉમેરો કર્યો હતો. તેઓ પણ પોતાને મોટી ગણતી હતી. તેથી તેમને માન અપમાનની બહુ જ જલદી અસર થતી એને લીધે, એમના ધણીઓ એમનું માન જાળવવા ખાતર, ઘણાની સાથે સંબંધ બગાડતાં. બ્રીટીશ એમ્પાયરના પતનનું એક કારણ જ એ છે કે, તેઓ પોતાને સામાજીક જીવનમાં બધી જાતી કરતાં ઉચ્ચ માનતાં છે.

બળવાની ભયંકરતામાં ઘણી બહાદુરી અને વફાદારી પણ બતાવવામાં આવી હતી. ઘણા એવા પણ હતાં કે, બન્ને પક્ષને સમાન નજરે જોઈ બન્નેના દોષ જોઈ, મદદ કરતાં હતાં. આમાના એક વાયસરોય લોર્ડ કેનીંગે બળવો ખલાસ થયા બાદ, બળવા ખોરો સામે આકરા પગલાં ન લેવાની વિનંતી કરી હતી. બળવામાં ઝાંસીની રાણીના જેવા બહાદુર પણ થઈ ગયા, અને નાના સાહેબ, જેવા પેશ્વાઓએ પોતાની ક્રુરતાની હદ બતાવી દીધી.

પરચુરણ

—ડરબનની ટ્રાંસપોર્ટ મેનેજમેન્ટ બોર્ડને સરકારની લોકલ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટેશન બોર્ડે એ શહેરના મોટર બસોમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓ માટે આ વર્ષના સપટેમ્બરની ૩૦ તારીખ સુધીમાં ઇલાયદા બસો ચલાવીને કમ્પલીટ એપાર્ટહેડ દાખલ કરવાનો હુકમ કર્યો છે. ટ્રોલી બસોને આમાં સમાવ્યા નથી. મેનેજમેન્ટ બોર્ડના પ્રમુખ મી. એમ. જી. કોસેરે ૮મી એપ્રીલે કહ્યું છે કે ૧૪મી મે સુધીમાં નેશનલ ટ્રાન્સપોર્ટ કમીશનને અપીલ કરવાનો બોર્ડને હક રહેલો છે. એ અંગે શું પગલાં લેવાય તે પર વિચારણા ચાલે છે.

—જોબર્ગના હાયટ્રીઝનની તપાસના ૧૫૬ માણસો પૈકીના એક કેપટાઉનના મી. બેન ટયુરોક ૨૨મી મેના દિને પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલના સભ્ય તરીકે મંજુર થશે. અને ૪થી જુને મળનારી કાઉન્સીલમાં હાજરી આપશે નેટીવના પ્રતિનિધિ તરીકેની ખાલી પડેલી જગ્યા પર માત્ર તેમનું એક જ નામ રજુ થયાથી તેઓને બહાલી મળશે. હાયટ્રીઝનની સુનાવણી ૨૮મી મેના દિને એક માસ માટે બંધ રહેશે જેથી તેઓ કાઉન્સીલમાં જઈ શકશે.

—ફોર્ટહેરની સ્ટુડન્ટ રેપ્રેસેન્ટેટીવ કાઉન્સીલના પ્રમુખ મી. એમ્બ્રોઝ મેકીવાનીએ કેપટાઉનમાં 'ડેલી ડીસ્પેચ'ના રાજકીય ખબરપત્રીને કહ્યું છે કે ફોર્ટહેર યુનીવર્સીટી કોલેજના સ્ટાફમાંથી કેટલાક શિક્ષકો નેટીવ એફેર્સ ખાતાંને એ કોલેજ સુપ્રત થયા પછી તેમના કામપરથી નિવૃત્ત થવાની તઈયારી કરી રહેલા છે. થોડાક પ્રોફેસરો અને લેકચરરના અપવાદ સિવાય સમગ્ર સ્ટાફ યુનીવર્સીટી અપાર્ટહેડ બીલથી તદન વિરૂદ્ધ છે. નેટીવ એફેર્સ ખાતુ એ કોલેજનો કબજો લેશે ત્યારે, વોકઆઉટ કરવાની પણ કેટલાકની ભાવના છે.

ટુંકી જાહેર ખબરો

ટુંકી જાહેર ખબરોના પૈસા અગાઉથી લેવામાં આવે છે.

જાહેર ખબરના દરો નીચે પ્રમાણે છે:

પહેલી ત્રણ લીટીના સીંગલ કોલમના શી. ૩. તે પછી દરેક લીટીની શીલીંગ એક.

તમારી ટુંકી જાહેર ખબરો અમને આપી. તમારા માલની જાહેરાત કરો.

લગ્ન નોંધ અને મરણ નોંધ તથા આભાર નોંધ (ટુંકમાં) શી. ૧૦-૬, મોટો હેવાલ છાપનાર પા. ૧-૧-૦.

ખાસ સવલત

લગાતાર ત્રણ વખત છપનારી જા. x ખ. ને ચોથી વખત મફત છાપી આપવામાં આવશે.

વ્યવસ્થાપક.

'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન', પ્રાઈવેટ બેગ, ડરબન.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હંમેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીત્રને મા' પ્રેમ, તમારા બાળકો માટે સાચો રાહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અભીમાન લઇ શકે તેવું આચરણ, તમારે પોતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્માદા.

— ત્યારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના ભલા માટે તેઓની આફતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડીયાની જીન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સાચી ભેટ છે.

ઉપલો વીમો લઇ તમારા વહાલાઓને તમો આનંદ આપી શકો છો, અને અમો તમારી સેવા કરી આનંદ લઇ શકીએ છીએ.

વીમા બાબતની સાચી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવો.

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ કું. લી.

મુખ્ય ઓફીસરો

રૂસ્તમજી (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આફ્રિકનની દ્રષ્ટીએ

આફ્રિકાનીસ્ટને એક ખુલ્લો પત્ર-૪

આ પત્રના પહેલા ભાગમાં મેં તમને એ બતાવવા માંગ્યું હતું કે, આપણી વચ્ચે ક્યાં મતભેદ છે. મેં જોયું કે તમારૂં ધ્યેય સ્વતંત્ર સમાજનું છે. મને આશ્ચર્ય થતું કે આપણા બન્નેનું સાધ્ય એક હતું પણ તેને મેળવવાના રસ્તા જુદા જુદા હતાં. મેં તમને એ પણ બતાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો કે મેં મારૂં રાજકીય કાર્ય કેવી રીતે શરૂ કર્યું હતું. અને તેનો કરૂણાંત કેવો આવ્યો હતો. નેશનલીસ્ટ વાદ એ કેવો હાની કારક છે એ પણ મેં તમને બતાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો.

મેં આ બધુ એ આશયથી નથી લખ્યું કે હું તમારા માર્ગમાં ઉજાસ પાથરૂં. મને ખબર છે કે તમે એવા નવયુવકો છો કે, તમે તે બધુ તમારી મેળેજ કરી શકશો. આઝાદીના સવાલનો ઉકેલ લાવવાની તમને ઇચ્છા છે. તમારામાંથી ઘણાએ આઝાદીની લડત માટે સામ કર્યો છે. મને જરાએ શંકા નથી કે જો વખત આવે તો તમે આ કરતાં પણ વધારે ભાગ કરશો. તમે એવા સારા યુવક. યુવતીઓ છો, તેથીજ હું ઇચ્છું છું કે મારા અનુભવોમાંથી તમે શીખો અને માનજો કે સાઉથ આફ્રિકાનો સવાલ કોઇ પણ એક જાતીથી ઉકેલી શકાવવા નો નથી.

હું પ્રથમજ ચોખવટ કરવી માંગુ છું કે તમે પરાજીત થશો. એમ હું નથી કહેતો તમે બહુમતીમાં છો અને તમે વધારે બળવાન છો. હું એમ પણ માનું છું કે તમને એવી તક છે કે તમે બધી બાજી તમારી રીતે ગોઠવી શકશો. તમે આટલા બળવાન છો તેથીજ હું તમને અરજ કરૂં છું કે, તમે સારે રસ્તે દોરવાવ. મારી એવી અભીલાશા છે અને ઇચ્છું છું કે તમે એવે આદર્શને રસ્તે હમેશ માટે રહો અને તમે તમારા દુશ્મનના જુલ્મના ભોગ ન બનો— ઇલાયદાપણા ના સર્જકો, ફરવુઅર્ડ, સ્ટ્રાયડમ કે કોઇ પણ નાઝીઓ તમારી કુચ ને અટકાવી નહી શકે. નાઝીઓ જાણે છે કે તેઓ અંતીમ દશામાં આવી પહોંચ્યા છે. આફ્રિકનોને પોતાને નિચલે સ્થાને રાખી મુકવા માટે કેટલા કાયદાઓ ઘડવામાં આવે છે અને આફ્રિકનો માટે શું શું કહેવાય છે એ તમારે પાર્લામેન્ટના હેવાલો ઉપરથી જાણોજ છો. આ બધુ છતાં પણ તમે તમારી કુચ પગે ચાલીને એલેક-ઝાન્ડ્રામાં શરૂ રાખી અને તેમ કરી તેમના સ્કુમેન, સ્વાર્ટ વિગેરેને તમારા બળનો વિચાર કરતાં કરી મુકયા. અને તમે દિવસે દિવસે આગળ વધી રહ્યાં છો. તમે અને હું એવા સમાજ માં જન્મ્યા છીએ કે જ્યાં અન્યાયી વર્તન આપણને લાંબાં સમયથી ભોગવવું પડયું છે. તેથી હું માનું છું કે, ન્યાયી સમાજની રચના કરવાનીજ તમારી ઇચ્છા છે. આ ન્યાયના ઇન્કારેજ આપણને ન્યાયને ચહાતા શિખવ્યું છે. તમે જો બળવાન હો અને ખરા માનવ થવા ઇચ્છતાં હોવ તો, તમારે તમારા સાથીઓ સાથે, તેમજ બીજાઓ સાથેના વ્યવહારમાં ન્યાય પૂર્ણ વ્યવહાર કરવાનું કૃપા કરીને શીખી તમે ખરા માનવી બનો. તમે તમને રાષ્ટ્રવાદી કહેવડાવીને કે

લેખક
જોરડાન ન્ગુબાને
(ગતાંકથી ચાલુ)

બીજા એવા કોઇક નામે ઓળખાવીને તે નહીંજ સાધી શકો.

તમને માનવ કરૂણતાં કે જે જોઇ, મને સમ સમજાયું હતું કે, આફ્રિકનો નો રાષ્ટ્રવાદ એકાદ દીવસ કાબુ બહાર જઇ માનવ હત્યાઓમાં કેવી કરૂણ રીતે પરીણામી શકે છે તે બતાવવાનો મે પ્રયત્ન કર્યોજ છે. કોઇ પણ માનવીઓને વગર મફતના પીડાતા જોવામાં કશો આનંદ મને જણાતો નથી. હું મારા સાથી દારોને મુશીબતોમાં જોવા નથી ઇચ્છતો અને તેથી હું તેજ સવાલને મદદ કરવા ઇચ્છું છું.

મારા બીજા પત્રમાં મેં કેટલીક આપણી મુશીબતો તમને જણાવી હતી કે જે તમારી વર્તનુકથી ઉભી થઇ શકે છે. આ પત્રમાં મારો ઇરાદો તમારી સામે એ મુકવાનો છે કે જેથી એ આશા બંધાય કે આપણે બધા ખભે ખભો મીલાવી ઇલાયદાપણા સામે મોરચો માંડી ઉભા રહીએ. તેમ કરી, હું ઉજાસમાં સત્યને શોધવા પ્રયત્ન કરૂં છું અને આશા રાખુ છું કે તમે પણ એજ ભાવનાથી આ પત્રને સ્વીકારશો.

આ છેલ્લા પત્રમાં મારે કેટલાક માર્ગો બતાવવા છે. પ્રથમ આપણે આ દેશમાં જે ખરો પ્રશ્ન આપણી સામે છે તે એક જાતીનો નથી પણ એકજ સત્તાનો છે. એ પ્રશ્નને ઉકેલવા નો છે કે, ફકત ગોરાઓનાજ હાથમાં કે જેઓ લઘુમતીમાં છે, તે રહે કે, આફ્રિકનોના, કે પછી જે જે પ્રજાએ આફ્રિકાને બાંધવામાં હિસ્સો આપી પોતાનું ઘર બનાવ્યું છે તે સર્વેના. મારે માટે તો આ સમસ્ત જાતીઓનો પ્રશ્ન છે.

ઇલાયદાપણાના સર્જકો અને ગોરા સત્તાધીશોનું કહેવું છે કે, સત્તા ગોરા નાજ હાથમાં રહેવી જોઇએ. તમે કહો છો આ નરી મૂર્ખતા છે, તમે તે ઝુટવી લશોજ એમ પણ કહો છો, અમે તેને ભોગે અને અમે તે રીતે. તમે સત્તા મેળવશો પછી તમે લઘુમતીના પ્રશ્નોનો ઉકેલ કરશો એમ કહો છો. સાંજ તમે દુશ્મનના છકડામાં સપડાઇ જાવ છો.

મારે માટે તો એજ વીચારવું યોગ્ય હમેશ માટે લાગે છે કે, સત્તા બધાના હાથમાં હોય કે જેઓએ આ દેશને ઘડયો છે અને પોતાનું ઘર બનાવ્યું છે. જાતી કે રંગના સવાલથી નહી પણ સમાનતાની ભાવનાથી. જો આપણે તે ખરેખરજ કરવું હોય તો આપણા આદર્શો માટે કોઇને શંકા આવે એવું વર્તન આપણું ન હોવું જોઇએ.

હું માનું છું કે સમાન ભાવે સત્તા ની વ્હેંચણી આ દેશ માટે કરવી એમાં હું ખોટો નથી. એ નૈતીક કાયદાઓને અનુસરતું છે. એ એક કીમતી સ્વતંત્રતા હશે. અનેક જાતીથી બંધાયલા સમાજમાં એવી ભાવના હોવી જરૂરી છે કે, એક જાતીનો નાશ એ સમસ્ત પ્રજાનો નાશ છે. તેઓને એવી ખાત્રી કરાવવી જરૂર છે કે તેઓ આપણી સાથેજ છે. મારા વિચારો પર મારો પૂર્ણ વિશ્વાસ છે કે, આજ રીતે બીજી જગાઓએ કામ લેવાયું હતું અને દુનીયા પણ તે જ રસ્તો સ્વીકારે છે.

માનવ વિવેક બુદ્ધિ આજે એમ કહે છે કે જુલમગારો અને જુલીમ આજે અસ્ત તરફ જઇ રહ્યું છે. આ બધાથી હું માનું છું કે મારો વિચાર વધુ યોગ્ય અને ખરો છે. કારણ એ લઘુમતીઓના નાશ માટે અખત્યાર કરાયલો જુલ્મ નથી.—અધુરૂં.

શ્રી નહેરૂની મુલાકાતો

ભારતના વડા પ્રધાન સીલોન ની મુલાકાતે જશે ત્યાં તા. ૧૮મી મે ના એક નવું નગર "અનુરૂધ પુરી" જે સીલોનની નજીક આવેલું છે તેને ઉઘાડું મુકશે. તેમજ તે મુલાકાત દરમીયાન સીલોનના વડા પ્રધાન અને નહેરૂ બન્ને મળી આજે થઇ રહેલા એચ. બોમ્બના અખતરા ઓ સામે પોતાનો સખત વિરોધ એક સંયુકત નીવેદન દ્વારા જાહેર કરશે.

જુન માસની ૧૫મીએ વડા પ્રધાન ડેનમાર્ક જશે ત્યાંથી ફીનલેન્ડ ૧૮ મીએ જશે અને નોરવેમાં ૨૦મીના હશે. ત્યાંથી ૨૨મીના સ્વીડન થઇ અંતમાં કોમનવેલ્થના પ્રધાનોની પરી પદમાં લંડન હાજર રહેશે. જે ૨૬ મીના શરૂ થવાની છે.

જોઇએ છે
હાડકાં
તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું
ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:
THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: **KAPITAN.**

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ઝેડ. વી. પારેખ એન્ડ સન

ટ્રાવેલ એજન્ટ અને બુકકીપર

અમો નિચે જણાવેલાં કામ કાજો કાળજી પુર્વક કરીએ છીએ.

એરોપ્લેન અને સ્ટીમર બુકીંગ
ઈમીગ્રેશન અને પાસપોર્ટ
રેવન્યુ ક્લીઅરન્સ સરટીફીકેટ
જીંદગી, આગ, ચોરી વીગેરેના વીમા
બુકકીપીંગ, ઇન્કમ ટેક્સ, લાયસન્સ

એક વખત અનુભવ કરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

71 MINT ROAD, FORDSBURG,
JOHANNESBURG. — Phone 35-3480.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગોએ શણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બોકસ ૧૫૪૯.

MOSENTHALS TRAVEL AGENCY

91 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

(Telephone : 23-1111)

Weekly Service from Johannesburg, By ALITALI AIRLINE To NAIROBI with Convinient connections to India & Pakistan.

Have pleasure in advising that they have appointed as their special representative for their Indian clientele :

MR. DHIRUBHAI P. NAIK,
26, Barklay Arcade, 38, Market Street,
JOHANNESBURG. (Telephone : 33-9033.)

Who will be pleased to look after any passports, revenue clearances, visas, immigration matters, health certificates, currencies, customs and any other travel matters.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અળધ, લીલી અળદ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ, લસણ ૧ શી. રતલ. ૨૫ રતલથી ઓછું ૧–૬. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ શી. ૧૦–૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ જસ્ત પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

લવાજમ અને જાહેર ખબરના દરો

'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'

પત્રનું વર્ષીક લવાજમ

ફક્ત ગુજરાતી નકલ માટે	પા. ૨	૧૦	૬
ગુજરાતી અને ઈંગ્લીશ બન્ને માટે	૨	૦	૬
અરધા વરસનું ફક્ત એક નકલ માટે		૧૫	૬
યુનીયન બહારના દેશો માટે			
વરસનું લવાજમ	૧	૧૫	૬
અરધા વરસનું		૧૭	૬

જાહેર ખબર

પ્રત્યેક ઇંચે એક વખત માટે શી. ૭–૬.

વધુ માટે લખો યા મળો:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગુજરાતી બેનો પર દ્રષ્ટી પાત

સુશીલા ગાંધી

એપ્રિલ ૧૯મીના 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'માં સામાજીક વિભાગની કટારોમાં ઉપરોક્ત મથાળા નિચે "ઇશ્વર રામજી સરદાર રોડ ક્લેરવુડ" નો પત્ર છપાયો હતો. લખકે આશા રાખી હતી એવુંજ સમાજમાં ગરમ વાતાવરણ આ પત્રે ઉપજાવ્યું છે. છતાં એક સ્ત્રી તરીકે હું શ્રી. ઇશ્વર રામજીને અભીનંદન આપું છું કે, તેઓએ બેનોને જાગૃત કરી અને સમાજને બતાવી આપવાની જે બેનોને તક આપી કે, "અમે મુંગા બેસી રહીં એ એવા નમાલા નથી." બેનોને જવાબો આપતાં ચર્ચાપત્રો લખ્યા છે તેમને પણ મારા અંતઃકરણપૂર્વક અભીનંદન છે. આ એક સ્ત્રી જાગૃતીના ચિન્હો છે.

બન્ને પક્ષના આ ચર્ચા પત્રો વાંચતા એ સાબીત થાય છે કે, સમાજમાં કયાંક આખડુ પડયું છે અને તેથી સંસારનું નાવડું સરળ પણે પતી-પત્ની ચલાવી નથી શકતાં અને તેથી બન્ને પક્ષે અસંતોષ કાંઇક ઓછા વત્તા પ્રમાણમાં રહે છે. આમાં કેટલાક અપવાદ જરૂર છે જ. પણ જો સમાજના સૌ દંપતીઓના હેવાલો ભેગા કરવામાં આવે તો તેમાંથી ઓછામાં ઓછા ૭૫ ટકા અસંતોષ અને દુઃખ વ્યકત કરનારાજ મળે. આનુ કારણ શું?

શ્રી. ઇશ્વર રામજી સ્ત્રીઓ ઉપર ઠીકઠીક દોષ ઢોળે છે અને સ્ત્રીઓના ચર્ચાપત્રો તેનો ઇન્કાર કરી પુરૂષપર દોષ ઢોળે છે.

શ્રી. ઇશ્વર રામજીનો પહેલો આક્ષેપ એ છે કે, સ્ત્રી બાળકોનું આરોગ્ય બહુ નબળુ છે. આ ઘણે ભાગે સાચી વસ્તુ છે પણ હું એમા એ પણ ઉમેરવાં ઇચ્છું છું કે, પુરૂષોનું આરોગ્ય પણ આજે કયાં સારૂં છે? જો કે આપણે તંદુરસ્ત ન નથી એવા આક્ષેપનો જવાબ તમે પણ તેવાજ છો કહીં છુટી જવું એ યોગ્ય નથીજ. પણ આ બતાવવાનો હેતુ આપણે કયાંક ભુલીએ છીએ એ બતાવવા પુરતોજ ઇસારો કર્યો છે.

મારા મત મુજબ આપણો હાલનો ખોરાક આરોગ્ય દાયી ન ગણાય અને તેને સુધારવાની જરૂર છેજ. આપણા પુર્વજો જે કરતાં હતાં તેમના જીવન ના બીજા બધા અંકોડા મુકી દઇ સાકળના એક અંકોડાને પકડી રાખી તેમનો દાખલો આપવો એ નરી મૂર્ખાઇ ગણાય. તે વખતની રહણી, તે વખતનું મહેનતભર્યું જીવન, એ તેઓ ને અમે તે પંચાવવા પૂરતા હતા. જ્યારે આજે વિવિધ વાનગીઓ જે પુર્વે કોઇકવાર વાર તહેવારે કે જમણવારે મળતી તે "તળેલી, તેલ મરચાથી સ્વાદિષ્ટ બનાવેલી વાનીઓ" આજે લગભગ રોજનો ખોરાક થઇ પડયો છે. અને મહેનત ભર્યું કામ થોડુ પણ નથી રહ્યું. આ લખતાં મને ખ્યાલ છે કે બેનો કામ કરે છે, પણ એ કામમાં કસરત બહુ ઓછાને મળે છે છતાં લગભગ આખો દીવસ કામમાં જાય છે. શ્રી ઇશ્વર રામજીની ટીકા પ્રમાણેની સ્ત્રીઓ સદ્ભાગ્યે ઘણી જુજ છે કે જે આળસુ જીવન વિતાવે છે. અને પુરૂષને તેથી પણ ઓછી કસરત મળે છે અને વિવિધ રોગોનું ઘર તેનું શરીર પણ બને છે. આનો ઉકેલ શું?

આ ઉકેલ શોધતાં "કાઠીયાવાડી પત્ની"નો જવાબ યાદ આવે છે. શું એ સાચું નથી કે, આપણા ગુજરાતી પતીઓ બહુકે બધાજ હીંદી પતીઓ—અપવાદરૂપ જરૂર હશે—બાદ કરતાં સંસારનો ભાર બે પાસે વ્હેંચી લઇ સંતોષ માને છે? પતીએ રાત દિવસ "પૈસો મારો પરમેશ્વર" કરવો "ચક્રધારી" લખે છે તેમ અને સંસારની બીજી બધી જવાબદારી સ્ત્રીને માથે નાખી દેવી અને કમાણી શીવાયનો સમય "એચલર" તરીકેનો પસાર કરવો? આ રીતે સંસાર કેમ ચાલે? પુરૂષ પૈસા કમાય એ યોગ્ય છે. પણ તેમાંથી વખત કાઢી પોતાના બાળકોમાં રસ લે તેને સંસ્કારો આપે તેને કેળવે, દુનીયાની વિવિધ વાતોમાં પોતાની પત્નીને રસ લેતી પ્રેમથી કરે અને પત્ની પોતાનું મન, હળવું કરે, અને પોતાનું ગૃહજીવન કે હોવું જોઇએ તે બન્નેને મતે નકકી કરે, આ સાંજનું દાંપત્ય જીવનનું એક મધુર દશ્ય કેટલાને ઘેર જોવા મળશે?

આ ઉપરથી એ નકકી થાય છે કે, યુવકો કે યુવતીઓ મોટે ભાગે અધુરૂં શિક્ષણ પામેલા હોય છે. અને નોવેલોનુ વાંચન અને સિનેમાની જીંદગીથી મનને ભરેલુ રાખતાં હોય છે. લગન પહેલા સ્ત્રી વિશેનું જ્ઞાન કે બાળકો વિશેનું જ્ઞાન કેટલા ધરાવતાં હોય છે? અને લગન પછી પણ બાળકોના કોયડાઓનો ઉકેલ જ્ઞાન પુર્વક કેટલા કરે છે? લગ્ન જીવન એ કેટલાને મન એક "ગંભીર" પ્રશ્ન છે? મોટા ભાગના યુવક યુવતીઓ લગ્ન જીવન એક મોજ મજા કરવાનું જીવન સમજી તેમાં ઝંપલાવે છે અથવા તેમને નાખવામાં આવે છે. પછી લગ્ન જીવનમાં આવતી વિવિધ અડચણો તેઓને દુઃખરૂપ અથવા આફતરૂપ જણાય છે. લગ્ન જીવનને જો આ દષ્ટયા તેઓને જોતા શિખવવામાં આવે કે "લગ્ન એટલે ગ્રહસ્થાશ્રમની જવાબદારી ભર્યું, માનવ જીવનનું એક કર્તવ્ય પુરૂ કરવા માટેનું જીવન" તો લગ્ન તેઓ માટે વધુ સુખકર અને કર્તવ્યથી ભરપુર બને. અને તે મુજબ પતી અને પીતા તરીકેનું, તેમજ પત્ની અને માતા તરીકેનું, યુવક યુવતી પોતાનું સુંદર કર્તવ્ય કરી સમાજમાં સુગંધ પાથરે અને તેમાં આવતી અડચણો બન્ને સમભાગી બની ઉકેલી આગળ વધે.

આમ કરવું હોય તો સ્ત્રીને પોતાને વ્યકતીત્વ છે એ સમાજે સ્વીકારવું જોઇએ બલકે સ્ત્રીએ પોતે પણ એ જાણવું જોઇએ કે મારૂં સ્વતંત્ર વ્યકતીત્વ છે. આ જો સ્વીકારાય તો સ્ત્રીના પ્રશ્નો સ્ત્રીઓજ ઉકેલે અને પુરૂષે જાણવું રહ્યું કે મારી ઇચ્છા અને અન ઇચ્છા—સારી ખરાબ—હું જોઇ વિચારી પૂર્ણ કરૂં છું, સ્ત્રીની દ્રષ્ટીએ તે ખરાબ હોય છે છતાં હું તેને ઠોકરે મારૂં છું અને હું "ધણી" માલીક પણ ભોગવતો હોવાથી મારી પત્નીને કે આ બેનને મારા જીવનમાં દખલગીરી કરવાનો કોઇજ અધીકાર નથી. આ સ્વછંદી મનો વૃત્તિ, સાથે પતી, પત્નીનો જીવન સાથી કેવી રીતે બની શકે? અને જીવન સાથી બન્યા વગર સ્ત્રી તેની મિત્ર તરીકે તેની સાથે ભળી તેના જીવનને સુખ દાયી કેવી રીતે બની શકે? "ધણી" અને "દાસી"નો જ્યાં સંબંધ હોય ત્યાં પછી સ્ત્રીની બુદ્ધિ અને શકતી વિકાશ કયાંથી પામે? હું જાણું છું કે ઘણા પતીઓ એમ કહેશે કે, સ્ત્રીઓને પૂર્ણ સ્વતંત્રતા છે. પણ હું જાણું છું કે જે રીતે સ્ત્રીને સ્વતંત્રતા છે તેને મૈત્રીની દ્રષ્ટીએ અથવા સાથી દારની ભાવનાથી અપાયલી ઉદાર સ્વતંત્રતા ન કહેવાય પણ જો સ્ત્રી સાથે ઘરમાં રહેવું હોય તો તેનું મોઢું બંધ કરવા તેને ખુશ રાખવા અપાયલી અમુક મર્યાદીત સ્વતંત્રતાં તે ગણાય.

પૂ. બાપુએ બાનેજ નહીં બલકે હીંદની ઘણી સ્ત્રીઓને ઘડી હતી ફકત તેમનું વ્યકતીત્વ સ્વીકારી તેમની શકતીને યોગ્ય માર્ગે વાળી. તેમની ૫ા૬ કેળવણી પામેલા અનેક પુરૂષો તે માર્ગે પોતાની જીવન સહચરીને દોરી સુખી થયા છે અને થાય છે. કોઇ પણ વ્યકતીને જો તક આપવામાં આવે તો તે જો ઘડાયલી હોય તો જરૂર પોતાના ક્ષેત્રને શોભાવે. આજે સમાજમાં સ્ત્રી અને પુરૂષે અનેક રૂઢીના બંધનોથી પોતાનું જીવન રૂંધી નાખ્યું છે. "ખરાબ લાગશે" એ ન્યાયે પોતાનું જીવન બરબાદ કરી કોઇ વાર સ્ત્રીની ઇચ્છા અને કોઇ વાર પુરૂષની ઇચ્છાથી રૂઢીને અનુસરવું પડે છે. અને પછી બંધન તોડયા વગર મુકતીનો સ્વાદ ચાખવો છે. એ કેમ બને? જે જે રૂઢીઓ ખરાબ હોય તે તે રૂઢીને દફનાવી દેવી શું યોગ્ય નથી? જ્યારે સમાજ તેને દફનાવતો નથી તો પછી કેટલાક સ્વછંદને રવાડે ચઢી તેને તોડી ફોડી નાખે છે અને સાથે સાથે કેટલાક સારા રીત રીવાજો પણ દફનાવી દેવાય છે. આ કરતાં જમાનાને અનુકુળ બંધનો રાખી બાકીના ગુંગળાવનારા બંધનોને દફનાવી દેવા એ સમજદારોનું કામ નથી શું?

ભાઇ ઇશ્વર રામજી સ્ત્રીને કારનું વીલ આપવા તઇયાર થયા છે એ ઠીક છે. પણ સૌથી સારૂં તો સ્ત્રીને તમારો જીવનની નૌકાનું "વીલ" ચલાવતાં શિખવો કે જેથી કોઇક વાર તમારી અડચણો વખતે તમારી નૌકા ખરાબે ન ચઢી જતાં સરળ માર્ગે આગળ તે લઇ જાય.

કેટલા પતીઓ સ્ત્રીને પુછીને પછી જ મેમાનને ઘેર જમવા નોતરે છે? જો રસોડાનું રાજ્ય સ્ત્રીનું હોય તો પતી એ—હકકનો સવાલ બાજુએ મુકી ને પણ વિચારીએ કે—સ્ત્રીને પુછયા વગર કોઇને પણ જમવાનું આમંત્રણ આપવું એ યોગ્ય ન ગણાય. તેની શારીરીક સ્થીતી ઘરની પરીસ્થીતી એ બધાનો વિચાર પુરૂષે કરી તેના વ્યકતીત્વના ખ્યાલને મહત્વ આપી તેને વિકસાવવા જોઇએ. એક નાના બાળકને પણ જો વડીલો એકાદ કામમાં તેની સલાહ પુછે તો તેનામાં એવી ગ્રંથી બંધાય છે કે, મારા વ્યકતીત્વનો ઘરમાં સ્વીકાર થયો છે અને મારી જવાબદારી તેથી વધે છે. પુરૂષ જો પોતા પરથીજ વિચાર કરે તો, જો તે યુવક હોય અને ઘરમાં તેને પુછયા વગર તેના માત પિતા અમુક કાર્યો કરે, અથવા વડીલ ભાઇ તેની સલાહ વગર કાંઇક કરે તો એના મન ઉપર એની અસર શું થાય? આપણા સમાજમાં આવું થોડે ઘણે અંશે બને પણ છે જ. અને તેથીજ આપણે કૌટુંબીક સહ પ્રથામાં માનતા છતા સુખ અને શાંતીથી વસતાં નથી. કુટુંબના વડીલનું વડીલપણું બીજા સભ્યોએ સ્વીકારવું જરૂરી હોય છે તેટલુંજ જરૂરી કુટુંબના બીજા સભ્યોનું વ્યકતીત્વ છુંદાઇ ન જાય, તેમનો વિકાશ થાય, તમનું જીવન સુંદર ઘડાય, એની જવાબદારી વડીલ પર રહે છે. કુટુંબના વડીલને કુટુંબના "રાજા"નું માન મળે છે પણ તે સાથેજ એને ઘણો ત્યાગ પણ બતાવવો પડે છે. આ જો હોય તો કુટુંબમાં સુખ અને શાંતી જરૂર જળવાય અને પ્રેમનો પંથ વિકાશ થાય જોહુકમીપણાથી નહિ. તે પછી હીટલર

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શાહી થાય. આ ભાવનાઓ કેળવાવવી જોઇએ અને બન્ને પક્ષે મેળવવાનીજ નહી, પણ આપવાની ભાવના "તુકડો ફેંકવાની દ્રષ્ટીથી નહીં" અથવા "કચ કચ"થી નહીં, પણ પ્રેમથી તેનો હક્ક છે અને હક્ક ભોગવતાં જે આનંદ તમને થાય છે તે આનંદ તેમને થશે એ ભાવનાથી, બીજાના આનંદનો વિચાર કરી પોતે સુખ માની આપવું એજ સુખની ચાવી છે.

બીજો એક દાખલો આપું. ઘણે ઠેકાણે સ્ત્રીઓને કહી દેવામાં આવે છે કે, તારે કાંઇ પણ જોઇતું હોય તો મને કહી દેવું હું લઇ આવીશ. તું મોઘું લાવશે અથવા સારૂં નહીં લાવે વિગેરે. આ વસ્તુ અયોગ્ય ગણાય. સ્ત્રીના વિકાશને રૂંધનારી ગણાય. અને તેને અપંગ કરનારી પણ ખરી. આવા પુરૂષના વર્તનથી જ્યારે પુરૂષ ન હોય અથવા કામમાં હોય ત્યારે સ્ત્રીને તે કામ કરવાનો વારો આવે ત્યારે ન કરે તો પુરૂષને કહેતા સાંભળ્યો છે કે, આવું પણ તમે લોકો ન કરી શકો, મારે માટે શું કામ આવા કામો રાખો છો, મને કેટલું કામ છે વિગેરે. આમાં વાંક કોણો ! આ માટે ખરીદી કરતી વખતે સલાહથી, અથવા સાથે લઇ જઇ સ્ત્રી ને શીખવવાનું કર્તવ્ય ન કર્યું !

આ નાના નાના દાખલા છે. પણ તે નિયમીત સમાજમાં બનતા રહે છે. અને સ્ત્રીનો અને ઘણીવાર પછી પુરૂષનો અને તે દ્વારા સમાજનો વિકાશ રૂંધાય છે.

સ્ત્રીની કમાઇનો સવાલ પણ શ્રી પ્રભુર રામજીએ ચર્ચો છે. મને લાગે છે કે, તે એકાદ બે કે થોડી સ્ત્રીઓ ને જોઈ—અને પુરૂષને સાવ ભુલી જઇ એ પ્રશ્ન ઉકેલ્યો છે. આવાજ કેટલાક પ્રશ્નો બીજા પણ છે કે જે બન્ને પક્ષને થોડે કે ઘણે અંશે લાગુ પડે છે. દા. ત. ફેશન મુજબ કપડા ખરીદવાનો, પુરૂષમાં પણ આ દોષ છે જ. આજના જમાના માં ટાઇસટો વિગેરે, કદાચ સ્ત્રીઓ કરતાં ઓછા હશે. કુથલી કરવાનો રીવાજ પુરૂષમાં નથી એમ નથી પણ તે મોટી કુથલી કરે છે. આમાં ઘણા અપવાદ રૂપ બન્ને પક્ષમાં હોય છે. બીજા પ્રશ્નો માં રસ ધરાવી આનંદથી વાતો કરવા ની પતી પત્ની અને બીજાઓ કળા ખીલવે, તો ઘણું જાણવાનું અને સમજવાનું મળે એ ચોકકસ.

અંતમાં મારા જોવામાં એવી ઘણી બેનો આવી છે કે જે ભણેલી અને તેજસ્વી હોવા છતાં લગનના બંધનમાં પડતાંજ તે સાવ ફેરવાઇ જઇ ઝાંખી પડી જાય છે. આનું કારણ શું ? પુરૂષ અથવા તો ઘરના સબ્યોનથી કે જે સ્ત્રીને ગુંગળાવી મારે છે ? આનું કારણ આથીજ યુવક યુવતીએ પોતાના જીવન સાથીને પસંદ કરતાં ખુબ કાળજી ધરાવવી જોઇએ કે જેથી બન્નેનો માર્ગ એક હોય અને બન્ને ખભે ખભો મેળવી તે માર્ગમાં આવતી અડચણોને હટાવતા બેન્નેના વિકાશો સાધી આગળ વધે.

શ્રીમતી સુશીલા ગોવને ઇસારો કર્યો છે તેમ પછી પુરૂષને બહાર રખડવું ન પડે અને જો તે બહાર રખડતો હોય તો તેને સ્ત્રી વિશે કશું બોલવાનો અધીકાર નજ હોય. પુરૂષ જો પોતાને વધુ જ્ઞાની માનતો હોય અને અમુક ક્ષેત્રમાં તેનું જ્ઞાન વધારે હોઇ શકે છે અને અમુક ક્ષેત્રમાં સ્ત્રી નું—તો તે સ્વીકારી એક બીજાને આગળ લાવવા પ્રયત્ન કરવોજ જોઇએ. આ બધાને માટે પ્રેમની અને સ્ત્રીના વ્યક્તીત્વનો સ્વીકાર કરવાની જરૂર રહેજ. આજે તો સ્ત્રીઓનું વ્યક્તીત્વ આ દેશમાં ગુંગળાઇ રહ્યું છે અને તેથી પછી સંસાર આફત રૂપ બને છે અને સમાજના સુખ શાંતી ભયમાં આવે છે. નથી ભાવી નાગરીકોને તેથી સારી રીતે ઉછેરાતા કે નથી પોતાનો વિકાશ થતો. દોષોનો પોટલો એક બીજાપર ઢોળી કોઇ ઉન્નત નથી થતું. પોતાના દુર્ગુણો જોઇ તેને સુધારી "નસીબ" મુજબ મળેલું ક્ષેત્ર ખેડી આગળ વધવું અને તેમાં કર્તવ્ય કર્યા નો સંતોષ અને આનંદ મેળવી જીવન ને સુખકર બનાવી સમાજને સુખ કર બનાવી શકાય છે. આ ચર્ચાને હસી ન કાઢતાં ઉંડા વિચાર બન્ને પક્ષે જરૂરી છે.

વિવિધ વર્તમાન

મિશ્ર જાતિ સંસ્થાઓ પર તવાઇ

ઇસ્ટલંડન ડેલી ડીસ્પેચનો રાજકીય ખબરપત્રી કેપટાઉનથી ૨ જી મેએ લખે છે કે ૧લી મેની રાતે નેટીવ લો અમેન્ડમેન્ટ બીલ ત્રીજા વાંચનમાંથી પાલોમેન્ટમાં ૭૯ વિરૂદ્ધ મતથી પસાર થયું તે વેળાની ચર્ચામાં ડો. એચ. એફ. ફરવુઅર્ડે મિશ્ર જાતિની સંસ્થા ઓના દહાડા હવે ભરાઇ ચુકયાની ચેતવણી આપી હતી. અને વેલફેર ઓર્ગનાઇઝેશનોએ ઇન્ટર રેશીયલ ધોરણ પર કામ ન કરતાં બીન-ગોરા ઓને માટે તેઓ દ્વારા ચલાવાતી જુદી સંસ્થાઓ સ્થાપવી પડશે એમ જણાવ્યું હતું. તેમણે ચર્ચોની સ્વતંત્રતામાં આ બીલ કોઈ પણ રીતની ડખલગીરી કરતું હોવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. પણ એનું ધ્યેય જાતિ જાતિઓમાં સઘળી જાતની થતા પ્રવૃત્તિના સંપર્કને અટકાવવાનું જ છે એવું પણ તેમણે સ્પષ્ટ કબુલ કર્યું હતું.

ખારાપાણીમાંથી મીઠું પાણી

ઇલેકટ્રો–ડાયસીઝની સીસ્ટમ વાળા મીશીનોથી સમુદ્રનું ખારૂં પાણી શુદ્ધ બનાવવાનું ઘણાજ ઓછા ખર્ચની તરકીબની એક ડચ વિજ્ઞાનીએ શોધ કરેલી છે. તેના આધારે સ્થપાયેલી નેધરલેન્ડસ ઇન્સ્ટીટયુટને બ્રીટન, ફ્રાન્સ, ગ્રીસ, ઇઝરાએલ, ઓસ્ટ્રેલીયા, પાકીસ્તાન, નેધરલેન્ડ અને સાઉથ આફ્રિકાએ ટેકો આપ્યો છે. આ ડચ યોજના વડે સહરાના રણને તથા ઓસ્ટ્રેલીયાના સુકા બેટોને ફળદ્રુપ કરી શકાશે તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના ઘેટાં બકરાંના ફાર્મરોને પાણી પુરૂં પાડવાની ધારણા રખાયેલી છે. અત્યાર સુધી ખારૂં પાણી બે રીતે શુદ્ધ કરાતું. ઉકાળીને વરાળ ઠારવાથી અને રસાયણ મેળવવાથી. જેનો ખર્ચ દર કયુબીક મીટરે ચારથી આઠ શીલીંગ આવે છે આ ડચ તરકીબથી માત્ર ત્રણજ શીલીંગ આવશે.

એકજ રાષ્ટ્રગીત

ડેલી ડીસ્પેચનો પાર્લામેન્ટ્રી ખબર પત્રી કેપટાઉનથી લખે છે કે યુનીયન ના વડા પ્રધાન મી. સ્ટ્રાયડમે ૨ જી મેએ પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે રાજ્યને લાગે વળગે ત્યાં સુધી ભવિષ્ય માં દક્ષિણ આફ્રિકાનું રાષ્ટ્રગીત ફકત "ડાય સ્ટેમ"જ રહેશે "ગોડ સેવ ધી કવીન" રાજ્ય જલસાઓ હવેથી ગવાશે નહીં. રાણીના પ્રતિનિધિ તરીકે ગવર્નર જનરલની હાજરીમાં પણ "ડાય સ્ટેમ"જ ગવાશે જો કદાચ રાણીની ઉપસ્થિતિ હશે તોયે તેણી દક્ષિણ આફ્રિકાની રાણી તરીકે હોવા થી દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેણીના માનમાં "ડાય સ્ટેમ"જ ગવાશે. રાષ્ટ્રગીતના રચનાર રેવરન્ડ એમ. એલ. ડીવીલીયર્સે કેપટાઉનમાં ૩ જી મેએ "ડેલી ડીસ્પેચ" ના ખબરપત્રીને કહ્યું હતું કે, "દક્ષિણ આફ્રિકાનું એક જ રાષ્ટ્રગીત તરીકે "ડાય સ્ટેમ" જાહેર થવાથી પોતે હવે શાંતિ અને સંતોષની લાગણી અનુભવે છે. ૩૬ વર્ષ પછી મારે માટે ઉંચા માં ઉંચુ સ્થાન મળેલું ગણાય. ૧૯૨૧ માં સાયમન્સટાઉનની ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચનો હું પાદરી હતો ત્યારે મેં એ લખ્યું હતું. એ દિવસે હું મારા અભ્યાસ ખંડમાં એપ્ટીમલ સ્ટીરીકેટો નાં કાર્યમાં મશગુલ હતો ત્યારે મારા મગજમાં એની રચના ઉદ્દભવેલી. મારી નજર સામે ડુંગરો, સમુદ્ર અને વૃક્ષો નું સુંદર દ્રશ્ય હતું. મારી અર્ધ જાગ્રત દશામાં એની પ્રેરણા થયેલી સવારે ૧૧ વાગ્યાની ચા પીવા હું ગયો ત્યાં એ ગાયું અને મેં લખી લીધું. એ આટલું મહત્ત્વ મેળવશે એનો મને તે વખતે ખ્યાલ ન હતો અને લખી ચૂકયા પછી હું મારા કામમાં પરોવાઇ ગયેલો.

ઇઝરાએલની સ્ટીમરો

મોરોકકો ખાતેના ઇજીપ્શીયન એલચી સૈયદ અબ્દેલ મજીદ રામદન ઘાના સાથે રાજકીય સંબંધ સ્થાપવાની વિચારણા કરવા માટે આક્રા ગયેલા છે. ત્યાં ૩ જી મે એ કહ્યું હતું કે, યુનાઇટેડ નેશનના ઠરાવને અનુસરીને ઇઝરાએલ જો મધ્ય એશીયાના નવ લાખ આરબોને પાછા લેશે તો જ ઇજીપ્તની સરકાર તેને સુએઝની નહેર વાપરવા દેશે.

વધુમાં તેમણે કહ્યું છે કે ઇજીપ્શીયન સત્તાને માન આપવાનું ઇઝરાએલે વર્તનમાં પણ બતાવવું પડશે અને ઇજીપ્ત તથા બીજાં આરબ રાજ્યો સામે કોઇ પણ જાતનાં આક્રમણો નહીં કરવાની ખાત્રી આપવી જોઇશે નહીં તો અમે તેની સ્ટીમરોને કેનલ નહી વાપરવા દેવાનો અમુદતી અટકાયત ચાલુ રાખીશું.

યુ. એસ.ની "દેશદ્રોહ"ના કેશ માટે મદદ

સમસ્ત રાષ્ટ્ર જોગું એક નિવેદન જોન ગંથર, (લેખક) અને માનનીય જેમ્સ એ પીક કેથાડ્રલના ન્યુયોર્ક સીટીના ડીન છે તેઓની સહીથી બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. નિવેદન માં જણાવવામાં આવે છે કે, ૧૬૦ દેશદ્રોહના આરોપ સર પકડાયેલા સાઉથ આફ્રિકાના લોકોને મદદ કરવી જોઇએ. તેઓએ જણાવ્યું કે, ગમે તે સ્ત્રી કે પુરૂષ જેઓ આ સરકારના ઇલાયદાપણાની નીતીનો વિરોધ કરે તેઓને કોમ્યુનીસ્ટ અથવા બળવાખોર ગણવામાં આવે છે. ૧૦૦૦૦૦ સેંટ ઉઘરાવવામાં આવ્યા છે. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે આ કેસ વરસ કરતાં પણ વધુ સમય માટે ચાલુ રહેશે. અને આ નાણા તેઓને ખુબ મદદ રૂપ બનશે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.

કીમત પા. ૧–૨–૬.

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—જોહાનીસબર્ગમાં ચાલતી ટ્રીઝન ઇન્કવાયરીના મેજીસ્ટ્રેટ મી. એફ. સી. એ. વેસેલ જેઓ બ્લોમફોંટીનના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ છે તેજ પદવી પર તેમની બદલી પ્રીટોરીયા ખાતે થઇ છે આ નવું સ્થાન ઇન્કવાયરીના અંતે તેઓ સંભાળી લેશે.

—કેપમાં ગામટુઝ રીવર પર ૧૮ લાખ પાઉન્ડના ખર્ચે બંધાનારો કોખા ડેમનું બાંધકામ આ વર્ષમાં શરૂ થઇ ૧૯૬૧ માં પુરૂં થશે.

—ઇસ્ટ લંડનમાં ૩ જી મેની રાતે મુખ્ય રસ્તા પર આવેલી એક હીંદીની દુકાનનું છાપરૂં ઉખેડી એક ગોરાએ અંદર પ્રવેશી નવાં કપડાં પહેરીને જુનાં ત્યાં જ રહેવા દઇ કેટલોક માલ અને રોકડ મળી સવાસો પાઉન્ડનો અવેજ ની તફડંચી કરી ગયો છે.

—જો'બર્ગના એક વકીલ મી. જોહન જી. એફ. લેન્ગને પોલીસ ખાતાએ ગેર કાયદે પકડીને જેલમાં પુરવા માટે પોલીસના વડા અધિકારી તથા ન્યાય ખાતાના પ્રધાન ઉપર સુપ્રીમ કોર્ટમાં ૧૦ હજાર પાઉંડની નુકસાનીનો દાવો માંડયો હતો. તેનો ૨૪મી એપ્રીલે કેસ ચાલ્યા પછી ૨૯મી એપ્રીલે પ્રતિવાદી તરફથી ઇકરાર સહ સાડી બાર સો પાઉન્ડ સાથે ખર્ચ ભરી દેવાનું કોર્ટ દ્વારા સમાધાન થયું હતું.

—ગયા ફેબ્રુઆરીમાં કેપ આફ્રિકન ટીચર્સ એસોશીએશને જુન માસમાં પોર્ટ એલીઝાબેથ ખાતે કોનફરન્સ ભરવા માટે માંગેલી મંજુરીના જવાબ માં નેટીવ એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટે કાંઇ પણ કારણ જણાવ્યા વિના ના પાડી છે. ગયા વર્ષે પણ તેની વાર્ષીક મીટીંગ ભરવા માટે મંજુરી નહોતી આપી. સેક્રેટરીએ જાહેર કર્યું છે કે સરકારના બાન્ટુ એજ્યુકેશનને સંમતિ આપનાર કેપ આફ્રિકન ટીચર્સ યુનીયનને સરકારે મંજુર કરેલું છે તેથી તેની મીટીંગ માટે ગયે વર્ષે ઇસ્ટ લંડનમાં અને આ વર્ષે યુટનહેગમાં મંજુરી આપી છે.

—કેપટાઉનથી 'ઇવનીંગ પોસ્ટ'નો પાર્લામેન્ટ્રી રીપોર્ટર લખે છે કે ઇન્ટર-નલ રેવન્યુ ખાતાએ ઇનકમટેક્સ ભર નારા જોગી સૂચના બહાર પાડી છે કે ચાલુ વર્ષે ઇનકમટેક્સનાં ફોર્મો ઓગસ્ટને બદલે જુલાઇમાં રવાના કરાશે જેથી હંમેશના કરતાં એક માસ વહેલું ઇન્કમટેક્સ સૌને ભરવું પડશે.

રોડેશીયાના ખબર

—દક્ષિણ રોડેશીયામાં ૧૯ વર્ષની ઉમર પછી આફ્રિકનોને યુરોપીયન ટાઇપનો બીર અને વાઇન મળી શકે એવી છુટ માટેનું બીલ સોલ્સબરીની પાર્લામેન્ટમાં ૩જી મેએ પહેલાં વાંચન માંથી પસાર થયું છે. આવી છુટ ઉત્તર રોડેશીયા અને ન્યાસાલેન્ડમાં આ અગાઉ અપાઇ ગઇ છે. આનો જે નફો થાય તે આફ્રિકનોની કેળવણી, આરોગ્ય, મનોરંજન અને ખેરીયત તથા નિવાસ ગૃહોની વિશાળ યોજના માં જશે.

—ઇસ્ટ આફ્રિકા, દક્ષિણ રોડેશીયા અને ઉત્તર રોડેશીયાના ફેડરેશનની સોલ્સબરી ખાતે આવતા માસમાં મળ નારી મીટીંગમાં કેપથી નાયરોબી સુધી નો હમેશા મોટર તથા ભારે વાહનો જઇ શકે તેવો સપાટ ઇન્ટરનેશનલ રોડ બાંધવા માટેની વિચારણા થશે.

—દક્ષિણ રોડેશીયાની પાર્લામેન્ટમાં ૨ જી મેના દિવસે વ્યભિચાર અને અનિતિ પ્રબંધક કાયદામાં માત્ર આ-ફ્રીકનોને જ યુરોપીયન સ્ત્રીના અનુચિત સંપર્કથી અટકાયત કરતી કલમમાં ગોરા પુરૂષને પણ આફ્રિકન સ્ત્રીના અનુચિત સંપર્કથી અટકાવનારો સુધારો ૧૭, વિરૂધ ૮ મતથી મંજુર થયો છે.

વિદેશની વિવિધતા

—થોડા વખત પર ટર્કીના અગ્નિ ખુણામાં ધરતી કંપના આંચકા લાગેલા ત્યાં જ ૨૯મી એપ્રીલે ફરીથી મોટો આંચકો લાગવાથી ૯૦ ટકાનાં મકાનો તુટી પડયાં છે. આગલા આંચકા પછી લોકો તંબુમાં નીકળી ગયાથી બચી ગયાં છે. ત્રણ ડુંગરોમાં મોટી તરાડો પડેલી છે જેમાંનો એક માઉન્ટ મેન્ડેસ ડુંગરને છરીથી કાપેલો હોય તેમ સીધા બે ભાગ પડી ગયા છે.

—વોશીંગ્ટનથી જાપાનીસ એલચી ખાતાએ ૨ જી મેથી જણાવ્યું છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસે જાપાનને સંભળાવી દીધું છે કે અણુ હથિયાર પર અંકુશ મુકવા માટે નિર્ધારેલું ઇન્ટરનેશનલ એગ્રીમેન્ટ ન થઇ શકવાથી વિશ્વના બચાવ માટે અમેરીકાએ ન્યુ કલેર ટેસ્ટ ચાલુ જ રાખવો પડશે.

—સીલોનની સરકારે કોલંબો યોજના નું પ્રદર્શન ખુલ્લું જાહેર કરવા માટે પ્રીન્સેસ માર્ગરેટને આમંત્રણ આપવા નો ઠરાવ કર્યો છે. આ પ્રદર્શન ગયે વર્ષે યોજાવાનું હતું પણ ગયા એપ્રીલમાં નવી ચુંટણી થયેલી અને આંતર રાષ્ટ્રીય અસ્થિરતાને લીધે મોકુફ રખાયું હતું.

—પેકીંગના આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાને ઉત્તર ચીનની વિશાળ જનતાને રેડીયો બ્રોડકાસ્ટ દ્વારા અગત્યની ચેતવણી આપી છે કે, તેઓએ તેમના ખાદ્ય પદાર્થો ખુબ ધોયા પછી ઉકાળીને ખાવા અને સઘળા પાણીના કુવાઓને ઢાંકેલા રાખવા. લંડનથી "યોર્કશાયર પોસ્ટ"માં જાહેર થયું છે કે રશીયાએ હમણાં સૈબીરીયામાં કરેલા ન્યુ કલેર ટેસ્ટના ખતરનાક પરિણામથી બચવા માટે આ પગલાં લેવાયાનું જણાય છે.

—ટાંગાનીકાના રાજ્ય કારભારમાં ચાર આફ્રિકનો એક એશીયન અને એક યુરોપીયનની નીમણુક થયાનું દારેસલામ ની લેજીસ્લેટીવ કાઉન્સીલમાં ૩જી મેએ જાહેર થયું છે.

—માઉન્ટ વીલસનની વેધશાળાના ખગોળશાસ્ત્રી ડૉ. સેથ નીકલસને જાહેર કર્યું છે કે ધૂમકેતુનું પુચ્છ હમેશાં સુર્યથી દુરની દિશામાં જ હોય છે પરંતુ નવાઇ જેવું છે કે હમણાં વળી એક બે પુચ્છડાંનો નવો ધુમકેતુ આકાશમાં વેગથી ધસતો જણાયો છે જેનું એક પુચ્છ સુર્યની નજીક જણાય છે.

—તુર્કીએ સાયપ્રસના સવાલના ઉકેલ માટે એ ભૂમિના ભાગલા પાડવાની હિમાયત કરી છે.

—લંડનનાં "ઓબ્ઝર્વર" છાપાએ ૨૮મી, એપ્રીલના અંકમાં છેલ્લી વિશેષતા તરીકેના વિભાગમાં યુનીયન ના સમભાવી લેખકો પૈકીના પોર્ટ એલીઝાબેથના એક જાણીતા અને "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"ના વાચકોના જાણીતા લેખક મી. ક્રીસ્ટોફર ગેલની છબી સાથે ટુંકી જીવન કથનીને "મેન ઇન ધી આયર્ન લંગ"ના મથાળાં હેઠળ પ્રસિદ્ધિ આપી છે.

—રૂઆન્ડા ઉરૂન્ડી, ટાંગાનીકા અને ઇટાલીયન સોમાલી લેન્ડના ટ્રસ્ટ દેશો ની મુલાકાત લઇ તે પર રીપોર્ટ કરવા માટે યુનાઇટેડ નેશનની ટ્રસ્ટીશીપ કાઉન્સીલે તા. ૩ જી મેએ ઓસ્ટ્રેલીયા, બર્મા, ફ્રાન્સ અને હાઇટી એ ચાર દેશનું કમીશન નીમયું છે.

—રૂમાનીયા અને હીંદ વચ્ચે સાંસ્કૃતીક લેખીત કરારો થયા છે. પાંચ વરસ સુધી બન્ને દેશો વચ્ચે આ કરારથી શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આવજાવ કરવાની છુટ રહેશે.

ભારતના સમાચાર

—મધ્ય હીંદના ચંબલ નદીના વિસ્તારો ના ગામડાઓમાં ત્રાસ ફેલાવનાર લુટારૂની ટોળીનો ઘાતકી સરદાર મખ્ખર સીંહ પચાસ જેટલાં માણસોને લુંટી નાક કાપીને ખુનો કર્યા છતાં હજુ પકડાયો નથી જેથી લોકોનો ભય વધી ગયો છે.

—૧૯૪૨ના ઓગસ્ટની તા. ૮મીએ અ. ભા. કોંગ્રેસ સમિતિએ "ભારત છોડો"ના કરેલા ઐતિહાસિક ઠરાવની યાદગીરીમાં મધ્ય મુંબઇમાંના ગોવાળિયાં ટેન્ક મેદાન ખાતે ત્રીસ ફુટ ઉંચો એક સ્થંભ રચવામાં આવશે. આ ઐતિ-હાસિક ઠરાવ આ ગોવાળિયા ટેન્ક મેદાન ખાતે થયો હતો.

—બીહારમાં અનાજની અછત છે તથા દુકાળ ગ્રસ્ત સ્થિતિ પ્રવર્તે છે, તે અંગે, ભારત સરકારના અન્ન પ્રધાન શ્રી. અજીતપ્રસાદ જૈને જાહેર કર્યું છે કે સરકાર પાસે પુરતો અનાજનો પુરવઠો છે, અને કોઇ પણ માણસ અનાજને અભાવે દેશમાં મરશે નહિ.

—જવાહર મેની ૧૭મી તારીખે બુદ્ધ જયંતિના ઉત્સવમાં ભાગ લેવા સીલોન જવાના છે. એઓ ત્યાં ત્રણ દિવસ રહેશે. એ દિવસો દરમીયાન હીંદ અને લંકા વિષયક પ્રશ્નોની ચર્ચા પણ હાથ ધરાશે.

—કલકત્તામાં નિરાશ્રિતો અને પોલીસ વચ્ચે ઝપાઝપી થતાં ૮૦ જણને ઇજા થઇ છે. પોલીસને ગોળીબાર કરવો પડયો હતો, તથા અશ્રુવાયુ છોડવો પડયો હતો.

—જવાહરે કોંગ્રેસ કાર્યકરોની પરિષદ ને સંબોધતાં કોંગ્રેસને જો જીવતી રાખવી હોય તો જનતા જોડેનો સંપર્ક સતત જાળવી રાખવો જોઇશે એમ જણાવ્યું હતું. જવાહરે એક પરિપત્ર પાઠવીને પ્રધાનોને ખોટો દમામ ન રાખવા, પ્રજાજનો જોડે તોછડાઇથી ન વર્તતા. તથા જુના જમાનાનો અસબાબ છોડી દેવા જણાવ્યું છે.

—આંધ્રના આબકારી ખાતાના પ્રધાન કાલાવેંકટરાવે જણાવ્યું કે આંધ્રમાં દારૂબંધી લાવવા એઓ માગતા નથી. કારણકે દારૂની જે આવક આવે છે તે સરકાર જતી કરવા માગતી નથી.

—હીંદ અને વીએટનામ વચ્ચે ચોખાને અંગે કરાર થયા છે.

—કેરળમાં ભુદાન કાર્યકર્તાઓનું સર્વોદય સંમેલન મે ની નવમીથી ૧૨મી સુધી ભરાવાનું છે.

—શ્રી વિનોબા ભાવે હમણાં, એમના એક જાપાની સાધુ પાસે જાપાની ભાષા શીખે છે. એ સાધુ ભુદાન કાર્યમાં એમની જોડે જોડાઇ ગયા છે.

—ગુજરાતમાં, રવિશંકર મહારાજે, ભૂદાન અને સંપત્તિદાન અંગે પદયાત્રા શરૂ કરી છે.

—ઓરીસ્સામાં સર્વોદય સંમેલન અંગે આદિવાસીઓનાં નૃત્યો જબરદસ્તીથી યોજવામાં આવ્યાં છે તે સામે શ્રી માલતી દેવી ચૌધરીએ વિરોધ કર્યો છે.

જે ગાંધીજીની જીવન કથા અમે આપીએ છીએ તેનું નાનું પુસ્તક ઇંગ્લીશમાં અમારી પાસે વેંચવા માટે આવી ગયું છે. ચિત્રો સાથેના આ પુસ્તકની કીમત :

કાચું પુઠું ૨—૬

પાકું પુઠું ૩—૦

પોસ્ટેજ સાથે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

માનવ હૃદયમાં બે તત્વો

(૨૦૮ પાનાનું અનુસંધાન)

એ આ વાર્તાનો રમુજી ને અદ્દ્ભુત કલ્પનાભાગ છે.

જેકીલ રસાયનશાસ્ત્રી છે. પહેલેથી એ ગુહ્યવાદનો રસીયો છે. તેને અંગે શોધખોળ કરતાં એને એમ સૂઝે છે કે, "એવી કોઇ દવા ન શોધી શકાય કે જેથી આ બે લડતાં તત્ત્વોમાંથી જરૂર પ્રમાણે એક પક્ષને ફારગ કરી શકાય! એમ થાય તો પછી બેઉનો લાભ ને સ્વાદ મળે; જીવનનો ઝઘડો ઉકલી જાય; એક ચિત્તાંગનો લાભ લઇ ચુકીએ, પછી બીજાનોય લઇએ. દુઃખ જે બેને બેગાં રાખવામાં છે; તે ટળે."

અને વાર્તાકાર કલ્પે છે કે, આ અજબ દવા એને જડી જાય છે! અને એ દવા પણ કેવી છે! એ પીએ એટલે મનનું ઇચ્છિત રૂપાંતર થાય છે એમ જ નહીં, શરીર પણ અનુરૂપ બદલાઇ જાય છે! અને આ રૂપપલટાનું આલેખન કથાકારે જે ઝીણવટથી કર્યું છે તે, ખરેખર, પ્રશસ્ય છે. જે રાક્ષસી આનંદ ચાખવાને આ રૂપપલટો કરાય છે તેને જ અનુરૂપ એ નવું રૂપ પણ થાય છે. આખી વાર્તામાં સહુ પાત્રો એનાથી (એ નવા રૂપનું નામ પણ નવું—હાઇડ—રાખે છે.) થરથરે છે. (જેકીલ પોતે પણ!) અને કોઇ એનું રૂપ જ નથી વર્ણવી શકતું. અરે, જેકીલનો મિત્ર લેનિયન તો એ જોઇ મે એની ભડકે જ પ્રાણ ત્યજે છે.

પાપનું રૂપ આવું બેડોળ ને ઘૃણાપાત્ર છે. પણ એ તો આ વાતમાંજ દેખાડવું શક્ય છે. સંસારમાં પાપી ઓછા જ એવા અનુરૂપ દેખાય છે કે જેથી કોઇ એ વિષે ભુલાવામાં જ ન પડે? 'નળદમયંતી'ના નાટકકાર, દમયંતી પર ચોરીનું આળ આવે છે તે પ્રસંગે, નીચેનો સંવાદ રજુ કરે છે:

ચેદિરાજ—દાસી, તારી મુખમુદ્રા ઉપરથી તું ખોટું કામ કરે એવી જણાતી નથી; તો પણ નિર્દોષ દેખાવ-રૂપી પડદામાં ભરાઇને દુરાચરણ કરનાર પરમેશ્વરની પ્રસાદી વગોવે છે.

* *

દમયંતી—હે પરમેશ્વર, મને એવી વિકરાળ રાક્ષસી બનાવી દે કે તારી પ્રસાદીને લાંછન લાગે નહીં અને મારા દેખાવ ઉપરથી જ હું પાપી છું એમ જગત જાણી લે.

ચેદિરાજ—બાઇ, જો એમ જ થતું હોત તો ન્યાયનો ગુંચવાડો મટી જાત....

અને જગતમાં એમ જ ચાલે છે. એટલે આ રૂપકનો ઉકેલ રૂપક પૂરતો જ કામ દે છે. અને રૂપકકાર એને લઇને વાર્તામાં એક અગમ્ય કોયડો સ્થાપી શક્યો છે, ને એના ઉકેલના રસને આધારે અનેક પ્રસંગો ઉપજાવી કથાવસ્તુ જમાવી શક્યો છે—એક અખંડ રસદાર આખ્યાન કહી શક્યો છે.—'નવજીવન'માંથી.

સામાજીક ખબરો

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદની તઇયારી

જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૩૧ મે તથા ૧–૨ જુનના ભરાનાર શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદ માટે વિવિધ સમીતીઓ કામે લાગી ગઇ છે. ટ્રાંસવાલના વિવિધ હીંદુ મંડળોને આ પરિષદમાં રજુ થનાર ઠરાવોની માહીતી છે. આમ છતાં કોઇ પણ મંડળને પરિષદ સમક્ષ કોઇ પણ વધારાનો ઠરાવ રજુ કરવાની ઇચ્છા હોય તો તેણે તા. ૨૧ મે સુધીમાં પરિષદના મંત્રી ઉપર (પો. ઓ. બોક્સ ૭૫૩૦ જોહાનીસબર્ગ) મોકલી આપવા કૃપા કરવી. ત્યારબાદ પરિષદના ભરચક કાર્યક્રમને અંગે, કોઇ નવા ઠરાવ પર ચર્ચા કરી નહિ શકાય. તા. ૪ મે ૧૯૫૭ના રોજ મળેલી વિવિધ સમિતિ સભામાં નીચે પ્રમાણે ચૂંટણી થઇ છે:

સ્વાગત સમિતિ: શ્રી ભીખાભાઇ ઉકાભાઇ માસ્તર; પ્રમુખ: શ્રી વેણીલાલ મોદી (મંત્રી). પ્રચાર અને પ્રકાશન સમીતી: શ્રી મણીભાઇ કે. પટેલ (પ્રમુખ); શ્રી ઉમિયાશંકર જોષાકર (મંત્રી). મનોરંજન સમીતી: શ્રી. જીવણજી ગોપાળજી (પ્રમુખ); શ્રી. ઇશ્વરલાલ મહારાજ અને શ્રી મગનલાલ વાલજીભાઇ (મંત્રીઓ). સ્વયંસેવક સમીતી: શ્રી સોમદનભાઇ (પ્રમુખ); શ્રી મગનલાલ રવજીભાઇ. પરિષદની વિવિધ પ્રવૃત્તિની સમાચાર આ અધિકારીઓ દ્વારા મેળવી શકાશે.

આ પરિષદનો જાહેર સમારંભ શુક્રવાર તા. ૩૧ મે ૧૯૫૭ના સાંજના ૭ા વાગે શરૂ થશે. એનું ઉદ્‌ઘાટન દક્ષિણ આફ્રિકાના સુપ્રસિદ્ધ, વિદ્વાન સમાજશાસ્ત્રી ડૉ. રે. ઇ. ફિલિપ્સ કરશે. અને તેમનું વિદ્વત્તાપૂર્ણ પ્રવચન સમાજને માર્ગદર્શનરૂપ બનશે. બાર પછી સ્વાગત પ્રમુખ, પ્રમુખ અને પ્રતિષ્ઠિત પ્રતિનિધિઓના ભાષણો થશે. દેશ વિદેશથી આવેલા સંદેશાઓ પણ વંચાશે. વચ્ચે વચ્ચે થોડાં રાષ્ટ્રગીતો પણ આવશે.

શનિવાર તા. ૧ જુન રોજ અઢી વાગે આપણા બળતા સામાજીક પ્રશ્નો પર વિવિધ પ્રતિનિધિઓ ચર્ચા કરશે અને ઠરાવો કરશે. સાંજે પ્રતિનિધિઓના માનમાં મનોરંજન કાર્યક્રમ રજુ થશે. આ કાર્યક્રમ ભારતની કલાનું સુંદર ચિત્ર રજુ કરવા ઉપરાંત ધર્મ પ્રેમ અને સંસ્કૃતિ પ્રેમ જાગૃત કરશે. વચ્ચે વચ્ચે પેટભરીને હસાવે એવી વિનોદી વાનગીઓ પણ પીરસાશે.

રવિવાર તા. ૨ જુનના રોજ ગુજરાતી, ટામીલ અને હીંદી વિદ્વાન સ્ત્રી પુરૂષોના સમાજ અને સંસ્કૃતિને સ્પર્શતા અભ્યાસપૂર્ણ લેખો વંચાશે. ઠરાવો પર ચર્ચા થશે. ભવિષ્યની પ્રવૃત્તિનું આલેખન થશે અને પ્રેરણાત્મક પ્રવચનો થશે. સ્ત્રીઓની પ્રવૃત્તિ ઉપર સ્ત્રીઓ પણ ચર્ચા કરે એવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.

આ પરિષદમાં ટ્રાંસવાલના હીંદુ પ્રતિનિધિઓ ઉપરાંત નાટાલ અને કેપના માનવંત અતિથિઓ પણ હાજરી આપશે. આ પરિષદ દરેક પુખ્ત ઉંમરનાં હીંદુ સ્ત્રી પુરૂષ માટે ત્રણે દિવસ ખુલ્લી રહેશે. હીંદુ સંસ્કૃતિમાં રસ ધરાવનાર કેટલાક ગોરા વિદ્વાનોને પણ આમંત્રણો મોકલાયાં છે. તેઓ પણ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપશે એવી આશા રખાય છે. કોઇ પણ હીંદુ સજ્જન કે સન્નારી આ પરિષદમાં હાજરી આપવાનું ન ચુકે એવી પરિષદના સંચાલકોની વિનંતી છે.

બેનોને વાંચવા માટે

ડરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "શૌર્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડયો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

નવલ કથાઓ

છેલ્લો અભીનય ૯ ૬

બીજાં પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ ૨ ૦

શ્રેયાર્થીની સાધના

(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન ૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

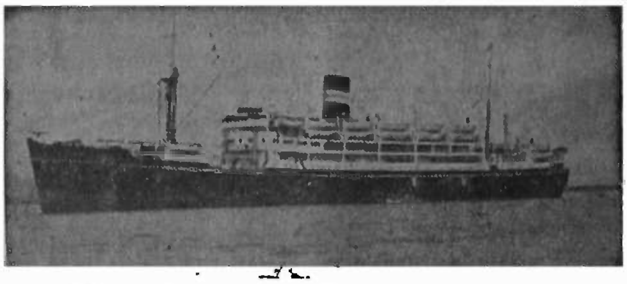

બ્રીટીશ ઇાન્ડઆ સ્ટીમ નેવીગેશન કું. લીમીટેડ

સ્ટી કંપાલા ૩૧મી મે ના આવશે અને ૬ઠી જુન ઉપડશે.

પેસેન્જરોએ શીતળા માટે વેકશીનેશન, કોલેરા અને યેલોફીવરનાં ઇનોકયુલેશનો ફરજીયાત કરાવેલાં હોવાં જોઇએ. અને તે અંગેનું સર્ટીફીકેટ તેમની નજીકના ડીસ્ટ્રીક સર્જન પાસેથીમેળવેલું હોવું જોઇશે. આ ઇનોકયુલેશન અને સર્ટીફીકેટ સામાન્ય ડાક્ટરો તરફનાં સ્વીકારાતાં નથી.

ભાડું: ડરબનથી મુંબઇ

પહેલો વર્ગ સીંગલ ખોરાક સિવાય	પા.	૯૨—૦—૦
બીજો ,, ,, ,, ,,	,,	૬૦—૦—૦
ત્રીજો કલાસ-ડેક ,, ,, ,,	,,	૩૧—૧૦-૬
નોન-વેજીટેરીયન વીશી સ્પેશીયલ	પા.	૧૧—૧૦-૦
સાધારણ	પા.	૪—૧૮—૦

વેજીટેરીયન વીશી પા. ૧૦-૩-૦, સાધારણ ૪—૬-૦

પહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ગની-બુકીંગ અમારી સાથે પત્ર વ્યવહાર અગર ટેલીગ્રાફથી કરી શકાશે.

વિશેષ માહિતિ માટે મળો યા લખો:

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN,
Tel. Add. "KARAMAT."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone: 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * *

આખો દિવસ વેજીટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * * *

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * *

બોર્ડીંગ અને લોજીંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગનેજ લેવામા આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તો દેશમાંથી આવતા ઉતારૂઓ માટે કુટુમ્બને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ધાણાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોળી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * * *

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * *

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.

મુદ્રક અને પ્રકાશક શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી, ઈન્ટરનેશનલ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, ફીનીક્સ, ...

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor